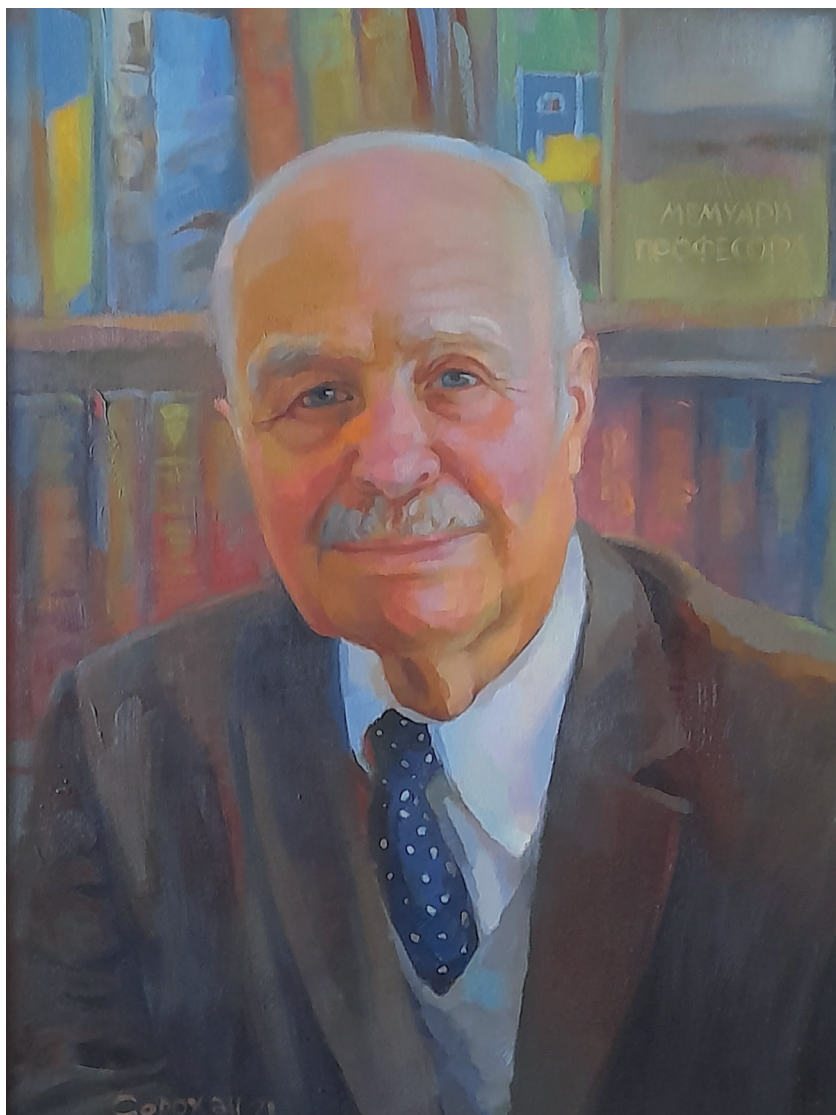

**Григорій Іванович
Гончарук
Бібліографічна
пам'ять**

Портрет замовлено аспірантом **Ярославом Олеговичем Біликом**

Художник **Галина Олександрівна Сорохан**

Григорій Іванович
Гончарук

Бібліографічна
пам'ять

Одеса
«Екологія»
2022

УДК 012Гончарук
Г65

Упорядник
К. В. Безсонна

Науковий редактор
Л. І. Саєнко, канд. іст. наук

Григорій Іванович Гончарук. Бібліографічна
Г65 пам'ять : [бібліографічний покажчик] / упоряд.
К. В. Безсонна ; наук. ред. Л. І. Саєнко. — Одеса : Екологія, 2022. — 128 с.

ISBN 978-617-7867-40-0

Збірка про назви публікацій професора Григорія Івановича Гончарука містить популярні та наукові матеріали, а також світлини учня, курсанта військового авіаційно-технічного училища, офіцерських, студентських років, викладацьких, кандидата наук, доцента, доктора наук, професора, завідувача кафедри та радника ректора Кабульського університету (Республіка Афганістан) часів.

Рекомендується дослідникам історії та молоді, що вірна світлим мріям та прагне бути незламною у боротьбі за них.

УДК 012Гончарук

ISBN 978-617-7867-40-0

© Безсонна К. В.,
укладання, 2022

Зміст

Від упорядника	7
Довідка про Григорія Гончарука з книги «Золотий фонд нації» 2019 року	15
Газетні публікації Григорія Гончарука	18
Монографії та автореферати Григорія Гончарука	40
Колективні монографії, в яких Григорій Гончарук головний редактор та співавтор	48
Брошури Григорія Гончарука	50
Наукові конференції, ініціатором, головою оргкомітетів, головою редколегії збірників матеріалів яких був Григорій Гончарук	52
Інтелігенція і влада. Серія: Історія. Науковий фаховий збірник. Головний редактор Григорій Гончарук	59
Глави у колективних монографіях, статті, тези та науково-методичні публікації Григорія Гончарука	61

Публікації про Григорія Гончарука	90
Григорій Гончарук в енциклопедичних виданнях	116
Поезії	118
Аспіранти та докторантка, які під керівництвом професора Григорія Гончарука написали дисертації і були рекомендовані до захисту	125

Від упорядника

Все частіше виходять друком бібліографічні довідники вчених. Вони своїми назвами дають уявлення читачу про обсяг виконаної роботи та напрямки досліджень авторів. Кожне видання має свої особливості оформлення: одні менше, інші більше надають можливість писати про автора, коментувати його як особистість, а його досягнення як унікальні. Це відповідає дійсності. Кожний дослідник особливий передусім тематикою свого пошуку, її актуальністю. Очевидно, бібліографічний показник найкорисніший для тих пошуковців, хто буде всебічно вивчати головного персонажа та його здобутки.

У випадку з підготовкою даного видання виникли деякі відхилення від названої традиції: головний персонаж — професор Григорій Гончарук — ухилився від коментарів колег про нього як людину та від можливих завищених оцінок його діяльності. Його мотиви такі: він людина двох світів — радянського комуністичного та незалежної України. Вони його виховували, формували, здій-

снювали захист і утримували в житті. Бути вільним від минулого, хоче цього чи ні, нікому ще не вдавалось. Не дивлячись на те, що він любить свій народ і свою Батьківщину, зробити для них більше, ніж він зробив, просто не міг. Бог не дав йому розуму, сили залишити після себе, щось значніше, ніж сталося. Коли спитати професора, чому він не став дисидентом, відвертим противником влади, відповідь була така:

— По-перше, влада, кажуть, від Бога, і зміни її теж готує Всевишній через тих, кого він обрав. У мене божого покликання не знайшлося. Я був одинаком і в армії, і студентом, і молодим вченим. А маловідомі діячі в суспільстві нічого не варті. По-друге, розумію, що життя, добробут твій і твого народу дає Бог тому, хто здатний за них боротися. Після Комуністичної партії, гріхи якої добре знав, досліджуючи проблеми 20-х, 30-х років минулого століття, мені не хотілось пов'язувати себе ні з якою партією. Душа протестувала. Там багато аморальних кар'єристів чи просто недалеких людей. Тому мені більше по нраву індивідуальна боротьба, як з тупими, аморальними чиновниками, у тому числі і партійними, ніж колективна. Ти знаєш — ти один, не бійся зради, ножа у спину. Удачі і невдачі — все твоє. Йдеться про соціальну мотивовану причину боротьби, котра тебе особисто торкається та в межах закону. Це не індиві-

дуальний терор. А Богом покликаний захист свого життя, щастя та сім'ї. Тут не слід плутати особисту неприязнь до якогось чиновника, як людини з його антидержавницькою, антилюдською поведінкою, що тебе особисто торкається. Розумію, що така персональна боротьба не кожному до вподоби. Але це мій шлях.

Мені, упоряднику, сказане професором нагадало, що саме так він змальований у своїх мемуарах. І боровся з комуністами, а тепер з недолугими чиновниками. Його принципіві колеги мовчки підтримують. Голосно — небезпечно. У мене було особливе питання до професора: «А чому в радянські часи ви обрали головними темами дослідження виховання молоді, її трудову активність?»

Відповідь:

— Без трудової активності не буде що їсти ні комуністам, ні безпартійним. А ідейно-політичне виховання, ще методологічна тема. Тоді, так само як і зараз, не чув категоричного заперечення того, що комуністична ідеологія, мораль перемогли німецько-фашиську. А у мене головна тема дослідження була виховання молоді у 1920–1930-х роках. Тобто тієї молоді, що перемогла гітлеризм. Мій батько, інвалід Другої світової війни, саме тоді був молодим.

І друге питання: «А чим вас привабив Народний Рух України, що підготували про нього три моно-

графії, організували десять всеукраїнських наукових конференцій, підготували за тематикою НРУ 11 кандидатів наук?»

Відповідь:

— Мені сподобався гуманізм Програми НРУ і те, що його організатори були розумними, талановитими вченими, письменниками.

До речі, про книгу Г. Гончарука «Народний Рух України. Історія» відомий український історик Олександр Бойко у монографії «Україна у 1985–1991 рр.», виданої в Академії Наук України у 2002 році, писав: «Неоднаразово предметом дослідження ставала проблема виникнення Руху. На нашу думку, найбільш вдало ... вдалося висвітлити місце і роль НРУ у політичному житті республіки Г. Гончарука, який, використавши архіви рухівських структур, зумів дати доволі об'єктивну картину історії формування НРУ та критично оцінити його лідерів. Ця робота відрізняється органічним поєднанням науковості та публіцистичності» (с. 6).

— А чим вам сподобалась Українська повстанська армія, що ви присвятили їй шість видань?

— Історія людства не знає більш масового партизанського руху, ніж той, що був на Україні в роки Другої світової війни. А через УПА пройшло майже 5200 бійців. Порівняйте із сьогоденньою нашою армією. Мій співавтор, доцент Олександр Нагайцев, був майором МВС і брав участь у боях

проти повстанців. Він мав доступ до потрібних нам документів у Російському державному архіві військових відомств. Це було під час Єльцинського потепління. Ми скористались історичним моментом і встигли обробити чимало документів про допити і розправи з воїнами УПА.

Георгій Папакін у монографії «Українські визвольні змагання 1939–1956 років», яка видана Інститутом історії України НАН України у 2012 році, писав: «Можна назвати єдину працю, частина якої присвячена ґрунтовному розкриттю змісту документів, створених у процесі бойової діяльності внутрішніх військ в Україні. Автори обрали хронологічний принцип підходу до розкриття інформації джерел з фондів Російського державного військового архіву (РГВА) від 1944 (фактично 1943) до 1953 років. Оскільки ми проголосили і заснували інші принципи подання джерел, то, переформатовуючи викладене Г. Гончаруком та О. Нагайцевим, отримаємо такий видовий набір джерел, створених у діяльності внутрішніх військ» (с. 263–264).

Мені не хотілось стомлювати професора питанням, чому саме мемуаристика захопила його в останні роки. Про це дізналась у спілкуванні з його аспірантами. Казали, що дехто просив професора благословити дослідження його діяльності як тему докторської дисертації. На що він відповів:

— По-перше, дочекайтесь мого відходу у кращий світ. Прижиттєве дослідження об'єкта — не краща ситуація. У народі кажуть: хвали сіно в стогу, а пана в гробу. По-друге, дослідникам буде важко вивчити мій шлях. Тому, мною прийнято рішення спочатку в книгах самому розповідати про себе, краще мене ніхто мене не знає. Так буде змога краще вивчити мої сильні і слабкі сторони.

Можемо підкреслити, що ті десять книг серії «Мемуари професора» дозволили критикам стверджувати, що Григорій Гончарук став родоначальником вишівської документальної мемуаристики. Очевидно, до літератури цього роду слід віднести видання про персоналії ректора Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова Олександра Івановича Юрженко «Персональна справа № 88», ректора Одеського політехнічного університету Костянтина Івановича Заблонського «Ректор від Бога», про декана історичного факультету Володимира Никифоровича Станко «Син болгарський — патріот український». З названими ректорами професор працював. З шести ректорів вищих навчальних закладів, з якими довелося трудитись професору Гончаруку, названих він називає легендарними.

Про всі 40 монографій в короткому наративі навіть не згадаєш. Читач познайомиться з їх назвами далі. А тут варто зазначити про Григорія Іванови-

ча, як про організатора наукових форумів. Їх 21, ініціатором, головою оргкомітетів та головою редколегій збірок матеріалів конференцій був професор. За проведення двох всеафганських конференцій та ініціативу з відкриття аспірантури в Кабулі його нагороджено чотирма медалями, серед яких найпочесніша — президента Афганістана «10-річчя Саурської революції».

Хто брав участь у конференціях «Народний Рух України: місце в історії і політиці», той міг поспілкуватися з гостями форуму: Іваном Драчем, Дмитром Павличком, Олесем Танюком, Геннадієм Удовенком, Борисом Тарасюком, з нашими місцевими керівниками. Усього рухівських конференцій організував професор 10.

Ще чимало ініціатив на рахунку у професора, які він блискуче здійснив. Взяти хоча б фаховий науковий збірник «Інтелігенція і влада», що індексується міжнародними наукометричними базами. Серед його авторів сотні вчених — членів-кореспондентів, докторів наук, кандидатів, аспірантів. Таких збірників з 2003 до 2020 року побачило світ 42 номери.

Слід згадати про створення за ініціативою Григорія Гончарука аспірантури з історії та археології в технічному навчальному закладі. З 1998 року тут підготовлено понад 30 кандидатів наук. Дехто з них став доктором наук. Неодноразово про-

фесор призначався членом вченої ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій та опонентом дисертаційних досліджень; 38 років був членом вченої ради Одеського національного політехнічного університету, був головою Одеської обласної організації Конгресу інтелігенції України, членом ради президії Конгресу української інтелігенції, обирався співголовою Асоціації істориків вищої школи України, головою науково-методичної ради суспільнознавців навчальних закладів Одещини.

Про інше читач здогадається з назв публікацій професора. Упорядник не гарантує повний перелік публікацій професора та тих публікацій, в яких йдеться про нього. Деякі з них випадково зустрічаються при роботі у фондах бібліотек.

Упорядник
К. В. БЕЗСОННА

**Довідка
про Григорія Гончарука
з книги «Золотий фонд нації»
2019 року**

Гончарук Григорій Іванович — український учений, історик. Народився 9 серпня 1937 року в с. Новогеоргіївка Ананьївського району Одеської області. Закінчив Васильківське військово-авіаційно-технічне училище в 1959 році. Служив у Качинському вищому військовому училищі льотчиків. Має звання капітан.

У 1967 році закінчив із відзнакою історичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова.

У 1970 році захистив кандидатську дисертацію.

Вже 48 років працює в Одеському національному політехнічному університеті, з яких 36 років — завідувач кафедри історії та етнографії України.

У 1984 році захистив докторську дисертацію.

З 1985 року — професор. У 1987–1988 роках працював радником ректора Кабульського університету (Афганістан).

Наукові інтереси Гончарука Г. І. відображені передусім у його монографіях. Їх більше трьох десятків, серед них: «Афганистан, прости. Исследование пережитого» (1892), в якій показана, крім військової, ідеологічна окупація РА; «Народний Рух України». Історія» (два видання — 1996, 2014) — це поки що єдина наукова історія НРУ; шість книг присвячені історії Української повстанської армії; «История одесских фабрик и заводов» у співавторстві з О. О. Нагайцевим (2004); «Одеське протистояння» (1999), де показана драматична, часом трагічна, боротьба за владу над містом у 90-х роках минулого століття, та інші книги. В опублікованих рецензіях фахівців Г. І. Гончарук вважається ініціатором документальних вищівських мемуарів. Уже побачили світ шість книг започаткованої ним серії «Мемуари професора». Він є ініціатором заснування та незмінним головним редактором фахового збірника «Інтелігенція і влада» (серія «Історія»), який виходить з 2002 року й індексується міжнародними науко-метричними базами. Вже побачило світ 38 номерів видання.

Гончарук Григорій Іванович — ініціатор заснування аспірантури з історії України в технічному вищому навчальному закладі. У 2016 році аспіран-

тура отримала ліцензію. Ним особисто підготовлено близько 30 кандидатів наук, деякі з них уже стали докторами наук.

Григорій Іванович — ініціатор, голова оргкомітету, голова редколегії збірників матеріалів 19 всеукраїнських і 2 всеафганських наукових конференцій.

Має звання: відмінник освіти України (1998), заслужений працівник освіти України (2010), почесний краєзнавець України (2017) та відзначений афганськими нагородами, зокрема вищою нагородою президента РА «10-річчя Саурської революції».

Разом з дружиною, вчителем математики, виховали двох синів — докторів наук, професорів.

Газетні публікації Григорія Гончарука

Курсантсько-офіцерська доба

Значна частина цих статей надрукована в збірці *Газетна пам'ять. Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика* : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. 400 с., [4] арк. іл.

1957 р.

1. **Белая береза** : вірш був написаний у Васильківському військовому авіаційно-технічному училищі м. Василькова, Київської області у жовтні 1957 р. *Газетна пам'ять. Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика* : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 16, [4] арк. іл.

1958 р.

2. **Строгий старшина** : вірш був написаний та представлений у стінгазеті Васильківського військового авіаційно-технічного учили-

ща м. Василькова, Київської області у вересні 1958 р. *Газетна пам'ять*. Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 17, [4] арк. іл.

1959 р.

3. **Незнакомец** : рассказ. *Крылья победы*. Киев, 1959. № 139, 22 нояб.
4. **Одинокое дерево** : вірш був написаний у Васильківському військовому авіаційно-технічному училищі м. Василькова, Київської області у березні 1959 р. *Газетна пам'ять*. Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 18, [4] арк. іл.

1960 р.

5. **О, Волга, гордая, сурова...** : вірш був написаний у Волгограді у лютому 1960 р. *Газетна пам'ять*. Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 19, [4] арк. іл.

1962 р.

6. **Беспокойный человек**. *Степная Новь*. 1962. 4 июля. (Люди степного края).
7. **Ошибка** : рассказ. *Степная Новь*. 1962. 12 мая.

1963 р.

8. **Психиатр** : юмористический рассказ. *Степная Новь*. 1963. 8 марта.
9. **В дороге** : рассказ. *Степная Новь*. 1963. 10 июля.

Студентські роки

10. **В небі без подій. І на землі...** *Комсом. іскра*. 1963. 8 верес.
11. **Побачення з землею.** *Комсом. іскра*. 1963. 18 серп.
12. **Для нових чудес.** *Комсом. іскра*. 1963. 20 жовт.
13. **Сторічне світло.** *Комсом. іскра*. 1963. 13 листоп.

1964 р.

14. **Молоді вчать молодих.** *Комсом. іскра*. 1964. 21 лют.
15. **Бути справжніми друзями.** *За наук. кадри*. 1964. 29 лют.
16. **Алмази... в пилюці.** *Комсом. іскра*. 1964. 13 берез.
17. **Успіхів вам, вчені-зоотехніки!** *Комсом. іскра*. 1964. 27 берез.
18. **Хто як рухається?** *Комсом. іскра*. 1964. 6 трав.
19. **Завтра — экзамен** : рассказ. *За наук. кадри*. 1964. 3 черв.

1965 р.

20. **В грізний час.** *За наук. кадри.* 1965. 8 трав.
21. **Как братья, время и пространство :** вірш був написаний і представлений у стінгазеті «Історик» історичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова у жовтні 1965 р. *Газетна пам'ять.* Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 20, [4] арк. іл.

1966 р.

22. **И умереть достойно :** вірш був написаний і представлений у стінгазеті «Історик» історичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова у жовтні 1966 р. *Газетна пам'ять.* Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 21, [4] арк. іл.

1967 р.

23. **Перша всесоюзна.** *За наук. кадри.* 1967. 19 квіт.
24. **Теоретична конференція студентів-заочників.** *За наук. кадри.* 1967. 28 черв. (Традиція кафедри).
25. **Гренада моя.** *Комсом. іскра.* 1967. 2 липн.
26. Громов Г. **Челюскінець з Одеси :** Г. Громов – псевдонім асистента кафедри історії КПРС ОДУ Г. Гончарука. *Комсом. іскра.* 1967. 12 липн.

27. **Стаханов і Чабаненко, сучасники і друзі.** *Комсом. іскра.* 1967. 14 липн.
28. **Ровесники.** *За наук. кадри.* 1967. 7 листоп.
29. **Тайная любовь** : орган та рік публікації вірша не встановлені. *Газетна пам'ять.* Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 22, [4] арк. іл.

Викладацько-доцентські роки

1971 р.

30. **Юность: дела боевые.** *Моряк.* 1971. 10 июля.
31. **Народжений на робітфабриці** : з історії комсомольської організації Одеського політехнічного інституту. У збиранні матеріалів взяли участь студенти В. Анкудінова, В. Москаленко, Н. Солкіна, О. Проценко. *Одеський політехнік.* 1971. 28 жовт. (Твої шляхи, комсомол!)
32. **Сяє заново.** *Комсом. іскра.* 1971. 11 берез.
33. **Історія комсомолу України.** *Комсом. іскра.* 1971. 10 квіт.
34. **Найпередовіший загін ленінців.** *Комсом. іскра.* 1971. 26 черв.
35. **Фортеця «знання» буде взята** : у збиранні матеріалів взяли участь студенти В. Анкудінова, В. Москаленко, Н. Солкіна, О. Проценко. *Одес.*

- політехнік*. 1971. № 36, 4 листоп. (Твої шляхи, комсомол!).
36. **Твої шляхи, комсомол!** : у збиранні матеріалів взяли участь студенти В. Анкудінова, В. Москаленко, Н. Солкіна, О. Проценко. *Одес. політехнік*. 1971. № 38. 20 листоп.
37. **Їх називали червоними інженерами** : у збиранні матеріалів взяли участь аспірант Т. Ткаченко, студенти В. Даниленко, І. Скрипник, А. Крохмаль. *Одес. політехнік*. 1971. 4 груд. (Твої шляхи, комсомол!).
38. **Справу вирішують кадри** : у збиранні матеріалів взяли участь аспірант Т. Ткаченко, студенти В. Даниленко, Г. Ярмульський. *Одес. політехнік*. 1971. 11 груд. (Твої шляхи, комсомол!).
39. **Соціалізм побудовано** : у збиранні матеріалів взяли участь аспірант Т. Ткаченко, студенти В. Даниленко. *Одес. політехнік*. 1971. 31 груд. (Твої шляхи, комсомол!).

1972 р.

40. **Вища ланка: три етапи розвитку**. *Комсом. іскра*. 1972. 4 січ.
41. **Напередодні великих випробувань** : у збиранні матеріалів взяла участь студентка В. Даниленко. *Одес. політехнік*. 1972. 8 січ. (Твої шляхи, комсомол!).

42. **Екзамен на вірність батьківщині** : у збиранні матеріалів взяли участь студенти І. Скрипник та Н. Вичужанін. *Одес. політехнік*. 1972. 15 січ. (Твої шляхи, комсомол!).
43. **На горизонті — комунізм** : у збиранні матеріалів взяли участь студенти Н. Денисова, А. Солдатенков, А. Роздорожна. *Одес. політехнік*. 1972. 11 листоп. (Твої шляхи, комсомол!).
44. **Твої шляхи, комсомол!** : у збиранні матеріалів взяли участь студенти Н. Денисова, А. Солдатенков, А. Роздорожна. *Одес. політехнік*. 1972. 18 листоп.
45. **В одному строю**. *Комсом. іскра*. 1972. 16 верес.
46. **Класовість — основа нашого інтернаціоналізму**. *Комсом. іскра*. 1972. 24 жовт.
47. **Нас згуртовує спільна мета — комунізм (II)**. *Комсом. іскра*. 1972. 26 жовт.

1975 р.

48. **Новаторство — риса комуністичної праці** : до 40-річчя стахановського руху. *Чорномор. комуна*. 1975. 22 серп.
49. Гончарук Г., Струтинський В. **Друга професія майбутнього інженера**. *Чорномор. комуна*. 1975. 15 листоп.

1976 р.

50. **Технические средства обучения – студентам.** *Веч. Одесса.* 1976. 23 янв.
51. Гончарук Г., Цацко И. **Ведем разговор об общественных профессиях.** *Веч. Одесса.* 1976. 3 июня.
52. Гончарук Г., Колібабчук А. **Громадську спеціалізацію – молодим слухачам.** *Чорномор. комуна.* 1976. 11 жовт.
53. **Від зброї – до озброєння знаннями : XXV естафета ударних комсомольських справ,** присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра.* 1976. 6 лип.
54. **Даєш фундамент соціалізму! (1925–1929 рр.) :** XXV естафета ударних комсомольських справ, присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра.* 1976. 10 лип.
55. **Молоді загони соціалізму :** XXV естафета ударних комсомольських справ, присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра.* 1976. 16 лип.
56. **За повну перемогу соціалізму! (1933–1937 рр.) :** XXV естафета ударних комсомольських справ, присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра.* 1976. 7 серп.

57. **Хроніка ударних справ молоді Одещини** : XXV естафета ударних комсомольських справ, присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра*. 1976. 14–21 серп.
58. **Скріпляючи союз серпа і молота** : XXV естафета ударних комсомольських справ, присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра*. 1976. 28 серп.
59. **Страж людських прав** : XXV естафета ударних комсомольських справ, присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра*. 1976. 11 верес.
60. **Напередодні великих випробувань** : XXV естафета ударних комсомольських справ, присвячена 60-річчю великого жовтня з вірою в перемогу соціалізму. *Комсом. іскра*. 1976. 25 верес.
61. **Традиції і сьогодення**. *Чорномор. комуна*. 1976. 24 листоп.

1978 р.

62. **Пять лет поисков**. *Одес. политехник*. 1978. 19 мая.
63. **Школа ідейного гарту**. *Комсом. іскра*. 1978. 23 листоп. (Книжкова полиця).
64. **Натхненник молоді**. *Комсом. іскра*. 1978. 14 груд. (Книжкова полиця).

1979 р.

65. **Слово про матір.** *Радян. село.* 1979. 9 трав.
66. **До 60-річчя КІМУ.** *Комсом. іскра.* 1979. 6 груд.
67. **На допомогу ідеологічному працівникові.** *Комсом. іскра.* 1979. 18 груд.
68. **Студенческое самоуправление.** *Веч. Одесса.* 1979. 25 дек. (Высшая школа).

1980 р.

69. **Про нашу землячку.** *Чорномор. комуна.* 1980. 5 січ. (Нова книжка).
70. **Интересная встреча.** *Одес. политехник.* 1980. 30 мая.

1981 р.

71. **Вони були першими.** *Радян. село.* 1981. 30 лип.

1984 р.

72. **Дружба, омита кров'ю.** *Радян. село.* 1984. 26 лип.
73. **Адресат указан верно.** *Знамя коммунизма.* 1984. 25 дек.

Професорські роки

1985 р.

74. **Слово про батька.** *Радян. село.* 1985. 22 січ.

75. **Встреча первопроходцев.** *Веч. Одесса.* 1985.
30 авг.
76. **Перші стахановці Одеси.** *Комсом. іскра.* 1985.
31 серп.

1986 р.

77. **До трудящих Одещини!** *Комсом. іскра.* 1986.
2 верес.
78. **Категория нравственная.** *Веч. Одесса.* 1986.
4 сент.

1988 р.

79. **Экспресс-оценка газетного номера :** про обзор газеты «Вечерняя Одесса» от 14 октября 1988 года. *Веч. Одесса.* 1988. 17 окт.
80. **Хроника конференции.** *Веч. Одесса.* 1988,
18 нояб.
81. **Если изберут в горком партии...** *Веч. Одесса.*
1988. 22 нояб.

1989 р.

82. **Обществоведение: начать с гуманизации.**
Веч. Одесса. 1989. 15 июня.
83. **А если без номенклатуры? :** продолжаем разговор о проблемах обществоведов и обществоведения, начатый в газете 15 июня письмом «Обществоведение: начать с гуманизации». *Веч. Одесса.* 1989. 21 июля.

84. **Мы могли бы проявить инициативу.** *Веч. Одесса.* 1989. 21 авг.
85. **Исповедь периферийного историка :** записал В. Стопников. *Одес. политехник.* 1989. 15 сент.
86. **Язык и культура межнациональных отношений.** *Одес. политехник.* 1989. 22 сент.

1990 р.

87. **Вещь в себе :** такой видят «первичку» коммунисты ОПИ. *Знамя коммунизма.* 1990. 24 янв.
88. **Шаг к обновлению, но...** *Веч. Одесса.* 1990. 3 апр.
89. **Смелее к обновлению!** *Одес. политехник.* 1990. № 13, 6 апр.
90. **Отделить зерна от плевел :** партийная жизнь. *Веч. Одесса.* 1990. 29 дек.

1991 р.

91. **Была ли альтернатива октябрю?** *Одес. политехник.* 1991. № 12, 19 апр.
92. **Маршруты марксиста.** *Знамя коммунизма.* 1991. 2 июля. (Афганистан, прости).
93. **Вокруг советничества.** *Знамя коммунизма.* 1991. 5 июля. (Афганистан, прости).
94. **Доносы в ГБ.** *Знамя коммунизма.* 1991. 30 июля. (Афганистан, прости).
95. **Наджиб-Наджибулла.** *Знамя коммунизма.* 1991. 1 авг. (Афганистан, прости).

96. **Под легендой компетентности** : у публікації відмовлено, 1991 р. Г. І. Гончарук і ті, хто про нього : газетні розум та емоції / за ред. С. А. Цвілюка. Одеса : Астропринт, 2012. С. 61–66.

1992 р.

97. **Гуманізація освіти – проблема політична.** *Народна газета*. 1992. № 45, листоп.

1993 р.

98. «Жидівська рипа». *Юг*. 1993. 3 февр.
99. **История Украины и украинский язык.** *Юг*. 1993. 15 апр.
100. **Во имя чего?** : из статъи О. Кологревой. Подготовила О. Кологрева. *Юг*. 1993. 7 авг.

1994 р.

101. **Автобіографія. Програма кандидата в депутати Верховної Ради України Гончарука Григорія Івановича.** *Єдність*. 1994. 5 лют.
102. **Хочу пояснити...** *Чорномор. новини*. 1994. 9 лют.
103. **Чому програв А. В. Печеров, або Чому виграв вибори М. М. М'ясковський?** *Чорномор. новини*. 1994. 23 квіт.
104. **Збережіть програми претендентів.** *Чорномор. новини*. 1994. 15 черв.

1995 р.

105. Бондаренко П., Иванчук Г. **Нужна ли Одессе такая любовь, или Чем недовольны А. Сивов и газета «Патриот»** : Г. Иванчук — псевдоним Г. И. Гончарука. *Юг*. 1995. 1 февр.
106. Гончарук Г., Яшников В. **Гурвиц не ошибся. Ошиблись Украинцы**. *Юг*. 1995. 22 июля.
107. Гончарук Г., Яшников В. **Арсенал третьей силы** : отклоненная рукопись в газету Юг в 1995 г. *Г. И. Гончарук і ті, хто про нього : газетні розум та емоції / за ред. С. А. Цвілюка*. Одеса : Астропринт, 2012. С. 125–131.
108. **Рятуймо Україну, хлопці** : отрывок из книги «История Руху. 1989–1995 гг.». *Юг*. 1995. 5 сент.
109. Гончарук Г., Яшников В. **«Уважаемая Тамара Алексеевна»** : письмо от 13.10.1995 г. с просьбой опубликовать материалы. *Г. И. Гончарук і ті, хто про нього : газетні розум та емоції / за ред. С. А. Цвілюка*. Одеса : Астропринт, 2012. С. 132.
110. **Возрождение храма**. *Веч. Одесса*. 1995. 14 окт.
111. **Звернення організаційного комітету Одеського обласного відділення Конгресу української інтелігенції**. *Чорномор. новини*. 1995. 22 листоп.
112. **Рішення оргкомітету Конгресу української інтелігенції Одещини**. *Юг*. 1995. 13 груд.

1996 р.

113. **Будущее за патриотами Украины.** *Веч. Одесса.* 1996. 6 янв.
114. **Допоможіть фермерам та підприємцям.** *Чорномор. новини.* 1996. 2 берез.
115. **Из выступления в зале суда.** *Одес. известия.* 1996. 19 нояб.
116. **Три блоки брехні = Три блока лжи: як незалежна газета «Юг» зневажає права громадян.** *Одес. вісті.* 1996. 24 груд. ; *Одес. известия.* 1996. 24 дек.
117. **Автору — авторове.** *Одес. вісті.* 1996. 24 груд.

1997 р.

118. **Не осуждайте учителя, который хочет есть :** открытое письмо председателю горисполкома г. Одессы Эдуарду Гурвицу. *Одес. известия.* 1997. 23 янв.
119. **«Вибачитися перед вчителями...» :** звернення до голови міськвиконкому м. Одеси Едуарда Гурвіца. *Веч. Одесса.* 1997. 28 янв.
120. **Осечка.** *Одес. известия.* 1997. 19 марта. (Резонанс).
121. **Тихий И. И пришло же такое в голову :** И. Тихий — псевдоним Г. И. Гончарука ; рецензия на книгу «Ми — одесити». *Одес. известия.* 1997. 12 сент.
122. **Народный рух Украины :** фрагменты рукописи «Народний рух України». *Одес. известия.*

1997. 25 сент. ; **То же** : «Народний рух України». **Там же**. 1997. 26 сент. ; **То же** : «Народний рух України». **Там же**. 1997. 1 окт. ; **То же** : «Народний рух України». **Там же**. 1997. 3 окт. ; **То же** : «Народний рух України». **Там же**. 1997. 7 окт. ; **То же** : «Народний рух України». **Там же**. 1997. 8 окт. ; **То же** : «Народний рух України». **Там же**. 1997. 9 окт. ; (История).

1998 р.

123. **Постанова Одеської обласної ради Конгресу української інтелігенції «Про проведення зборів інтелігенції Одещини»**. *Чорномор. новини*. 1998. 5 лют.
124. Тихий І. **Талант — завжди талант** : І. Тихий — псевдонім Г. І. Гончарука. *Одес. вісті*. 1998. 7 серп.
125. Тихий І. **Руки прочь от Руслана Боделана** : І. Тихий — псевдонім Г. І. Гончарука ; конспектировала обозреватель «Юга», 18 авг. 1998. *Г. І. Гончарук і ті, хто про нього* : газетні розум та емоції / за ред. С. А. Цвілюка. Одеса : Астропринт, 2012. С. 204–206.
126. Іванчук Григорій. **Особистість — надбання народу** : Григорій Іванчук — псевдонім Г. І. Гончарука. *Одес. вісті*. 1998. 19 серп.
127. Тихий І. **Загадки Кологреви та ярлики Мацюка**. : І. Тихий — псевдонім Г. І. Гончарука. *Одес. вісті*. 1998. № 199, 15 жовт.

128. Гончарук Г., Демченко Д. **Жити «Думській площі»** : звернення до депутатів Одеської міської ради. *Чорномор. новини*. 1998. № 235 (1572), 5 груд.
129. **Без духовності нам не прозріти**. *Дум. площа*. 1998. 23 груд.

1999 р.

130. **Живя будущим**. *Одес. известия*. 1999. май.
131. **Одесское противостояние** : про публікацію рукописи «Одесское противостояние», начало. Продолжение в номерах с 5 октября 1999 г. по 11 февраля 2000 г. *Одес. известия*. 1999. 31 авг.
132. **Народжена служити людям**. *Дум. площа*. 1999. 10 груд.
133. **На межі століть**. *Дум. площа*. 1999. 31 груд.

2000 р.

134. **Заява спільного засідання рад Одеського обласного та міського відділень Конгресу української інтелігенції**. *Одес. вісті*. 2000. 21 бер.

2001 р.

135. Гончарук Г., Русін А. **Заява спільного засідання рад Одеського обласного та міського відділень Конгресу української інтелігенції**. *Чорномор. новини*. 2001. 18 січ.

136. **Сезон «утиной охоты», или Идеологическая провокация** Р. Отколенко. *Ветеран*. 2001. № 12, 23 нояб.
137. **Одеська стратегія** : публікація розділів з книги Григорія Гончарука «Одеська стратегія». *Одес. вісті*. 2001. 2 серп. ; **Те саме** : «Одеська стратегія». **Там само**. 2001. 7 серп. ; **Те саме** : «Одеська стратегія». **Там само**. 2001. 8 серп. ; **Те саме** : «Одеська стратегія». **Там само**. 2001. 9 серп. ; **Те саме** : «Одеська стратегія». **Там само**. 2001. 15 серп. ; **Те саме** : «Одеська стратегія». **Там само**. 2001. 22 серп. ; **Те саме** : «Одеська стратегія». **Там само**. 2001. 28 серп. ; **Те саме** : «Одеська стратегія». **Там само**. 2001. 7 вер.

2002 р.

138. **Ловить на слове и клеймить** : публікація разделов русского варианта книги проф. Г. И. Гончарука «Одесская стратегия». *Ветеран*. 2002. 22 февр. ; **То же** : «Одесская стратегия». **Там же**. 2002. 1 марта. ; **То же** : «Одесская стратегия». **Там же**. 2002. 6 марта.
139. Гончарук Г., Русін А. **Звернення спільного засідання Рад Одеського обласного та міського відділень Конгресу української інтелігенції до громадян міста Одеси**. *Ветеран*. 2002. № 8 (22), 15 бер.

140. **Возрождение государства.** *Одес. известия.* 2002. 20 авг.
141. **Мріяли чимало, а збудував Леонід Кучма** : із книги Григорія Гончарука «Президент і Одеса». *Одес. вісті.* 2002. 27 лют.

2004 р.

142. **Философия успеха.** *Веч. Одесса.* 2004. 20 мая.
143. **Атакованный за призвание** : про публикацію некоторых фрагментов книги «Атакованный за призвание» в газете Ветеран от 23 июля и в последующих номерах. *Ветеран.* 2004. № 14 (75), 23 июля.
144. **«Атакованный за призвание».** Блеск и нищета книги Алексея Костусева «Однажды в Одессе». *Ветеран.* 2004. № 15 (76), 6 сент.
145. **Блеск и нищета книги Алексея Костусева «Однажды в Одессе».** *Ветеран.* 2004. № 16 (77), 20 авг.
146. Гончарук Г., Шановська О. **З Рухом не зрівнятися жодній з українських партій.** *Чорномор. новини.* 2004. 30 верес.
147. Гончарук Г., Русін А. **Перемагає той, хто голосує** : звернення Одеського обласного і міського відділень Конгресу української інтелігенції. *Чорномор. новини.* 2004. 23 жовт.

2005 р.

148. **Злука – поклик до єднання.** *Дум. площа.* 2005. 21 січ. (Державність).
149. **Кадры – достояние народа, или Что такое три «П».** *Веч. Одесса.* 2005. 31 марта.

2006 р.

150. **Кто пишет полутолковые книги?** *Веч. Одесса.* 2006. 12 янв.
151. **Звернення ради Одеської обласної організації Конгресу української інтелігенції.** *Веч. Одесса.* 2006. 20 июня.

2007 р.

152. **Редактор обязан отличать глагол от предлога.** *Газетна пам'ять.* Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 388–391.
153. **Українські реалії ХХ століття :** рецензія на книгу С. А. Цвілюка «Український ренесанс ХХ століття». Одеса : Астропринт, 2006. 624 с. *Одес. вісті.* 2007. 18 січ.

2011 р.

154. **Як мої батьки заховали зерно.** *Чорномор. новини.* 2011. № 035–036 (21205–21206).
155. **Український фактор – могутня, перспективна сила.** *Чорномор. новини.* 2011. № 075–076 (21235–21236).

156. **Вірю в національне диво!** *Чорномор. новини*. 2011. № 083 (21243).

2012 р.

157. **Не жорна русифікації, а джерело технічного прогресу.** *Чорномор. новини*. 2012. № 10 (21274), 4 лют.

158. **Этот актуальный Боделан.** *Веч. Одесса*. 2012. № 49 (9575), 3 апр.

159. **Далекобійна артилерія історії.** *Чорномор. новини*. 2012. № 21364, 15 груд.

2014 р.

160. **Історичне покликання Леоніда Кравчука.** *Чорномор. новини*. 2014. № 3 (21474), 11 січ.

161. **Політичний землетрус в Україні у 1989 році.** *Чорномор. новини*. 2014. № 095 (21566), 4 груд.

2015 р.

162. **Зустріч з минулим.** *Чорномор. новини*. 2015. № 027–028 (21599–21600), 11 квіт.

163. **Рекомендації Першої Всеукраїнської наукової конференції «Кочубіїв – Хаджибей – Одеса», присвяченої 600-річчю міста.** *Чорномор. новини*. 2015. № 042 (21614), 30 трав.

2016 р.

164. **Сила історичної правди.** *Чорномор. новини*. 2016. № 094 (21772), 3 листоп.

2017 р.

165. **Поважати історію.** *Чорном. новини.* 2017. № 012 (21803), 4 лют.
166. **Віхи нашого становлення.** *Чорном. новини.* 2017. № 052 (21843), 1 черв.
167. **Григорій Гончарук: Рухові потрібні саме такі керівники, у яких є стратегічне мислення і готовність до ефективних дій.** «Час вибору» : інформаційний бюлетень підтримки Віктора Кривенка. 2017.

2021 р.

168. **Размышления о прошлом с пользой для современности.** *Прес-кур'єр.* 2021. № 13 (1420), 1 квіт.
169. **Талибан — красивая легенда. Реальность — пуштуны.** *Веч. Одесса.* 2021. № 108 (11098), 28 сент.

2022 р.

170. **Старообрядці в історії Одеси** : рецензія на монографію Прігаріна О. А., Федорової А. І. «Русские старообрядцы Одессы: этноконфессиональность в условиях поликультурного города» (Одесса; Измаил : Ирбис, 2020). *Чорномор. новини.* 2022. № 3–4 (22326–22327), 13–15 січ.

Монографії та автореферати Григорія Гончарука

1969 р.

171. Деятельность Коммунистической партии Украины по развитию трудовой активности комсомольцев и несоюзной рабочей молодежи в годы второй пятилетки (1933–1937 гг.) : автореф. дис. ... канд. истор. наук: 07.00.01 «История Украины». Одесса, 1969. 30 с.

1980 р.

172. Партийное руководство идейно-политическим воспитанием молодежи в период строительства социализма (На материалах Украинской ССР). Киев ; Одесса : Главное издательство издательского объединения «Вища школа», 1980. 192 с.

1984 р.

173. Деятельность Коммунистической партии по идейно-политическому воспитанию молодежи в период строительства социализ-

ма 1918–1938 гг. На материалах Украинской ССР : автореф. дис. ... д-ра истор. наук: 07.00.01 «История Украины». Киев, 1984. 40 с.

174. **Роль комсомольского политического просвещения в формировании марксистско-ленинского мировоззрения молодежи.** Киев ; Одесса : Вища школа, 1984. 163 с.
175. Г. И. Гончарук, Д. С. Шелест. **Идеологическая работа КПСС: опыт формирования коммунистического мировоззрения.** Киев : Знання УССР, 1984. 48 с.

1987 р.

176. **Комсомольское политическое просвещение (1946–1986 гг.).** Киев : ДНТБУ, 1987. 275 с. Деп. в ИНИОН АН СССР 11.09.1987 г. № 31141.

1992 р.

177. **Афганистан, прости. Исследование пережитого.** Москва ; Одесса : Реклама, 1992. 280 с.

1997 р.

178. **Народний рух України. Історія.** Одеса : Астропринт, 1997. 380 с.

1999 р.

179. **Одеське протистояння.** Одеса : Астропринт, 1999. 272 с.

2001 р.

180. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Украинская повстанческая армия в литературе и документах.** Одесса : Астропринт, 2001. 180 с.
181. **Одеська стратегія. 1999–2000 роки.** Одеса : Астропринт, 2001. 248 с., [4] арк. кольор. іл.
182. **Президент і Одеса (1994–2001).** Одеса : Астропринт, 2001. 236 с., [12] арк. кольор. іл.

2002 р.

183. **Комінтернівське: історія і сучасність (1802–2002).** Одеса : Астропринт, 2002. 224 с., [12] арк. іл.

2003 р.

184. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Украинская повстанческая армия в нацистских документах.** Одесса : Астропринт, 2003. 220 с.
185. **Атакованный за призвание :** о деятельности одесского городского головы Руслана Боделана с августа 2001 по июнь 2003 года. Одесса : Астропринт, 2003. 240 с.
186. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Нацистские документы об УПА. Разночтение.** Одесса : Астропринт, 2003. 216 с.

2004 р.

187. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Историография одесских фабрик и заводов.** Одесса : Астропринт, 2004. 214 с.
188. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Украинские повстанцы в советских литературе и документах 1944–1953 годов.** Одесса : Астропринт, 2004. 344 с.
189. Гончарук Г. И., Шановська О. А. **Національна ідея і Народний Рух України.** Одеса : Астропринт, 2004. 170 с.

2006 р.

190. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Расправа: Украинское повстанчество в советских документах 1954–1964 годов :** монография в 2 ч. Одесса : Астропринт, 2006. Ч. 2. 391 с.
191. **Выбор одесских политехников.** Одесса : Астропринт, 2006. 212 с.

2007 р.

192. **Газетна пам'ять :** літ. проби, журналістика, історія, публіцистика : [зб. ст.]. Одеса : Астропринт, 2007. 400 с., [4] арк. іл.

2009 р.

193. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Неравная борьба продолжается: этнический потенциал**

движення за незалежну Україну по отчужденным документам 1965–1974 годов : монографія. Одеса : Астропринт, 2009. Ч 3. 236 с.

2011 р.

194. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е., Шановская О. А. **Украина: предрассветные сражения** : сопротивление власти в советских документах 1975–1991 годов. Одеса : Астропринт, 2011. 320 с.

2012 р.

195. **Г. І. Гончарук і ті, хто про нього** : газетні розум та емоції / за ред. С. А. Цвілюка. Одеса : Астропринт, 2012. Ч. 2. 456 с.

2014 р.

196. **Народний Рух України** : Історія: 1989–1966 рр. 2-ге вид., допов. Одеса : Астропринт, 2014. 336 с.
197. Гончарук Г. І., Іваніченко Л. М. **Син болгарський – патріот український**. Одеса : Астропринт, 2014. 248 с.

2015 р.

198. **Мемуари професора. Книга перша. Зберегти і знайти себе**. Одеса : Політехперіодика, 2015. 188 с.

2016 р.

199. Мемуари професора. Книга друга. Сутички з університетською елітою. Одеса : Бахва, 2016. 152 с.
200. Мемуари професора. Книга третя. Доленосний політехнічний. Одеса : Астропринт, 2016. 156 с.
201. Мемуари професора. Книга четверта. Випробування посадою. Одеса : Бахва, 2016. 152 с., с іл.
202. Григорій Гончарук, Лілія Іваніченко. Персональна справа № 88. Одеса : Бахва, 2016. 188 с., : іл.

2017 р.

203. Григорій Гончарук, Лілія Іваніченко. Ректор від Бога. Одеса : Астропринт, 2017. 176 с. : іл.

2018 р.

204. Мемуары профессора. Книга пятая. Внеочередная. Написано в Кабуле и Одессе. Одесса : Экология, 2018. 208 с.
205. Мемуари професора. Книга шоста. Історія України кличе на лінію вогню. Одеса : Екологія, 2018. 136 с.

2019 р.

206. Мемуари професора. Книга сьома. 3 роки із 82. Одеса : Екологія, 2019. 156 с.

2020 р.

207. **Президенти України і колектив кафедри.** Одеса : Прес-кур'єр, 2020. 213 с. : іл. (Мемуари професора ; кн. 8).
208. **Президенти України і колектив кафедри :** [післям. Ксенія Сорокіна, Олег Мельник, Алла Федорова]. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Київ : «Український преорітет», 2020. 223 с. : іл. (Мемуари професора ; кн. 8).

2021 р.

209. **Їм не подам руки** / за ред. Й. О. Бурчо. Одеса : Прес-кур'єр, 2021. 167 с. : фотоіл., портр. (Мемуари професора ; кн. 9).

2022 р.

210. **Чиновники, припиніть ганьбити державу.** Одеса : Екологія, 2022. 104 с. (Мемуари професора ; кн. 10).
211. **Г. І. Гончарук і ті, хто про нього :** Газетні сюжети / укл. К. І. Сорокіна. Одеса : Екологія, 2022. 172 с.
212. **Григорій Іванович Гончарук. Бібліографічна пам'ять :** бібліогр. покажч. / упоряд. К. В. Безсонна ; наук. ред. Л. І. Саєнко. Одеса : Екологія, 2022. 128 с.

ГРИГОРІЙ ГОНЧАРУК

Афганістан, ПРОСТИ

ГРИГОРІЙ ГОНЧАРУК

НАРОДНИЙ

РЦХ

УКРАЇНИ

ІСТОРІЯ

Григорій Гончарук

*Президенти України
і колектив кафедри*

Григорій
Гончарук

**Чиновники,
припиніть ганьбити
державу**

**Колективні монографії,
в яких Григорій Гончарук
головний редактор та співавтор**

1985 р.

213. **Основные направления идейно-политического воспитания молодежи в условиях развитого социализма (на материалах Украинской ССР) / Гончарук Г. И. руководитель, Ефимов П. Е., Козленко В. В. и др. Киев : ДНТБУ, 1985. 77 с. Деп. в ИНИОН АН СССР № 22649.**

1999 р.

214. **Українська національна ідея і сучасність : монографія / В. В. Барладяну-Берладник [та ін.] ; за заг. ред. проф. Г. І. Гончарука. Одеса : Астропринт, 1999. 256 с.**

2002 р.

215. **Український патріотизм – фактор державності, стабільності, добробуту : колективна монографія / за заг. ред. докт. іст. наук,**

проф. Г. І. Гончарука ; редкол.: Гончарук Г. І., д-р іст наук, проф. (голова), Кормич Л. І., Місєвра І. В. [та ін.]. Одеса : Астропринт, 2002. 304 с.

Брошури Григорія Гончарука

1968 р.

216. **Союз рабочей и крестьянской молодежи в годы первых пятилеток (1928–1937 гг.)** : брошюра. Одесса, 1968. 18 с.

1970 р.

217. **В. И. Ленин о задачах комсомола и роль партии в укреплении его рядов.** Одесса, 1970 г. С. 1–22

1971 р.

218. **Гончарук Г. И., Овтин О. П. XXIV съезд КПСС о коммунистическом воспитании молодежи** : брошюра. Одесса, 1971. С. 1–15.

1974 р.

219. **Ленинские принципы идейно-политического воспитания молодежи и их торжество в современных условиях** : брошюра / Г. И. Гончарук, С. Н. Бойченко, В. В. Козленко. Одесса, 1974. 32 с.

1975 р.

220. Гончарук Г. И., Бойченко С. Н., Козленко В. В. **Животворный источник идейного роста молодежи** : брошюра. Одесса, 1975. 39 с.
221. Гончарук Г. И., Бойченко С. Н., Борисов О. Г. **Молодежь и методы борьбы против буржуазной пропаганды** : брошюра. Одесса, 1975. 37 с.

1976 р.

222. **Радянський образ життя та молодь** : брошура / Г. І. Гончарук, В. В. Антонов, Р. Б. Боделан [та ін.]. Одеса, 1976. 47 с.

1987 р.

223. **Идейно-политические обеспечения трудовой активности молодых стахановцев.** Одесса, 1987. 36 с. Деп. в ИНИОН АН СССР 14.07.1987 г. № 30299.

**Наукові конференції, ініціатором,
головою оргкомітетів, головою
редколегій збірників матеріалів
яких був Григорій Гончарук**

1987 р.

224. **Великий Октябрь и молодежь Афганистана** : Всеафганская научно-теоретическая конференция, посвященная 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции (Кабул, 1–4 нояб. 1987 г.). Кабул, 1987. 190 с.

1988 р.

225. **Политика национального примирения и молодежь Афганистана** : Всеафганская научно-практическая конференция, посвященная 10-летию Саурской революции (Кабул. 3–5, 7 мая, 1988 г.). Кабул, 1988. 168 с.

1991 р.

226. **Проблеми викладання історії народів України в технічному вузі** : Республіканська нау-

ково-методична конференція (Київ, 18–20 вер. 1991) / гол. редкол. Гончарук Г. І. Київ : НМК «Вища освіта», 1991.

1993 р.

227. **Проблеми поширення історії України в технічних вищих закладах** : Всеукраїнська науково-методична конференція (Київ – Одеса, 28–29 трав. 1993) / гол. редкол. Гончарук Г. І.

1994 р.

228. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : Всеукраїнська наукова конференція (Київ – Одеса, 14–16 вер. 1994).

1996 р.

229. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : Друга Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 11–12 вер. 1996).

1998 р.

230. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : Третя Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 10–11 вер. 1998 р.). Одеса : Астропринт, 1998.

1999 р.

231. **Інтелігенція і влада** : Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 22–23 жовт. 1999 р.). Одеса : Астропринт, 1999.

2000 р.

232. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : Четверта Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 14–15 вер. 2000 р.). Одеса : Астропринт, 2000.

2001 р.

233. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : V (позачергова) Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 14–15 вер. 2001 р.). Одеса : Астропринт, 2001.

2002 р.

234. **Інтелігенція і влада** : Друга Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 14–15 бер. 2002 р.). Одеса : Астропринт, 2002.

2003 р.

235. **Інтелігенція і влада** : Третя Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 16–17 жовт. 2003 р.). Одеса : Астропринт, 2003.

2005 р.

236. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : VI Всеукраїнська наукова конференція (16–17 бер. 2005 р., м. Одеса). Одеса, 2005.

2006 р.

237. **Інтелігенція і влада** : Четверта Всеукраїнська наукова конференція (Одеса, 20–21 бер. 2006 р.). Одеса : Астропринт, 2006.

2009 р.

238. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : VII Всеукраїнська наукова конференція, присвячена 20-річчю НРУ (28–29 травня 2009 р., м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2009. 236 с.
239. **Інтелігенція і влада** : п'ята Всеукраїнська наукова конференція (24–25 груд. 2009 р, м. Одеса) : у 3 ч. Одеса : Астропринт, 2009. Ч. 1. 268 с. ; Ч. 2. 192 с. ; Ч. 3. 204 с.

2011 р.

240. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : VIII Всеукраїнська наукова конференція, присвячена 20-річчю Незалежності України (26–27 травня 2011 р., м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2011.

2014 р.

241. **Інтелігенція і влада** : Шоста Всеукраїнська наукова конференція (20–23 груд. 2014 р., м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2014.

2015 р.

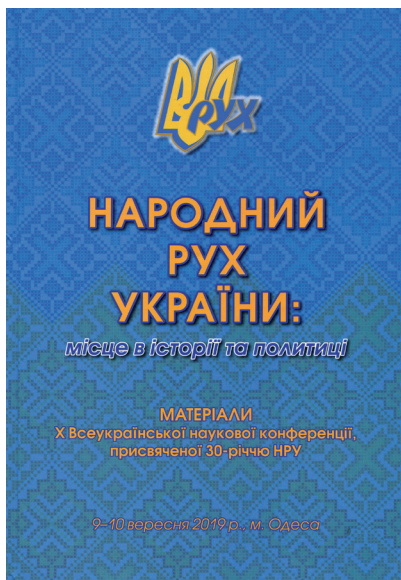
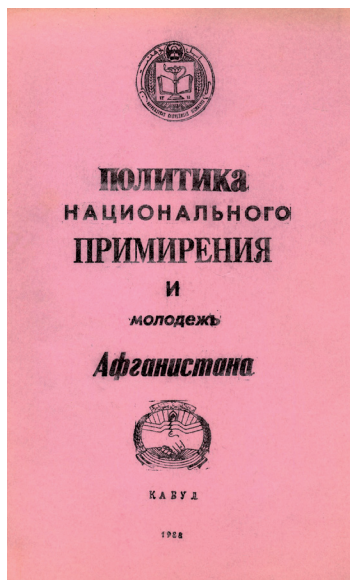
242. **Кочубіїв — Хаджибей — Одеса** : Перша Всеукраїнська наукова конференція, присвячена 600-річчю міста (28–29 трав. 2015 р., м. Одеса). Одеса : Політехперіодика, 2015.

2016 р.

243. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : IX Всеукраїнська наукова конференція, присвячена 25-річчю Незалежності України (м. Одеса, 26–27 травн. 2016 р.). Одеса : Астропринт, 2016. 87 с.

2019 р.

244. **Народний Рух України: місце в історії та політиці** : X Всеукраїнська наукова конференція (9–10 вер. 2019 р., м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2019. 216 с.

Президент України

Організаторам, учасникам і гостям П'ятої всеукраїнської наукової конференції «Інтелекція і влада»

Дорогі друзі!

Широ вітано із початком роботи вишого поважного форуму. Питання відносин між інтелекцією і владою – надзвичайно актуальне для нашої країни й суспільства. Персоналий, що воно має розглядатися передусім у площині національного становлення, утвердження демократії, глибинний перетворень як в гуманітарній та економічній сфері, так і в сфері державного механізму. Успішність виконання цих базових завдань безпосередньо залежить від того, чи зможе інтелекція і влада знайти спільну мову, виробити нову, конструктивну модель взаємостосунка.

У цьому я бачаю запоруку розвитку української нації в руслі сучасних європейських тенденцій, її здатності часно і адекватно відповісти на неперсі виклики сьогодення.

Упевнений, що в ході обміну думками ви запропонуєте нові підходи і практичні рекомендації щодо посилення ролі інтелекції в розбудові України.

Бажаю здоров'я, щастя, нахнення й успішної роботи.

Віктор ЮЩЕНКО

ПЕРШИЙ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

10 вересня 2019 р. Учасникам

X Всеукраїнської наукової конференції
«Народний рух України: місце в історії та політиці»

Шановні друзі!

Широ вітано з Вашою колекцією – X Всеукраїнської конференцією. Зачу Вам успіхів на цьому форумі і на нині дослідженні історії Руху.

Ваша Конференція проходить в колективі дні пам'ятної історичної полії – проведення Уставного з'їзду Руху. Придати роки тому в Буянівській культурній Київського політехнічного інституту було утворено громадсько-політичну організацію, яка очолила сучасні національно-вишольні змагання українців.

Народний Рух України – явище багатодержельне. Рух повстав з широкій народній ініціативі і об'єднав у своїх лавах найширші верстви народу – науковців, письменників, правозахисників, робітників, селян... Рух озброїв українське суспільство об'єднаними діями національного відродження, власної державності та демократії. І через два роки українці відродили власну державність – Верховна Рада прийняла Акт проголошення незалежності України, який було спільно народом на Всеукраїнському референдумі і грудні 1991 року.

Я брав участь в роботі Уставного з'їзду Руху, вступави перед його делегатами і добре пам'ятаю творчу атмосферу цих Зборів. Започаткована на з'їзді співпраця продовжилася і пізніше, коли я вже був Головою Верховної Ради та обіймав пост Президента України. Це була цінна співпраця. На жаль, цей час тривав недого. А тому не все задумане вдалося втілити в життя.

Нині Україна переживає тяжкі часи. Українська державність випробується на міц збройною російською агресією. Існує велика потреба у справжніх реформах, запняти підняти добробут народу, утвердити міцну національну самодержавність та потужну політичну волю. Потрібна воля мобілізувати наші, щоб з переможною гідністю пройти ці випробування. Найважче, коли потребує наші – це єдності.

Закликаю Вас до відповідальної праці во благо України!

З повагою,

Леонід Кравчук

*Докладові історичних наук, професорки,
завідувачкою кафедрою історії та етнографії України*

Ірина Іванівна Гончарук

Величавий пані Ірина Іванівно!

Учотрашній Пріод Народного Руху України висловлює Вам особисто та професорсько-викладацькому складові кафедри щиро подяку за постійну доброзичливу зваго до діяльності Народного Руху України, зацікавленість Рухом як історичним явищем у суспільно-політичному житті України.

Зокричана та проведена Вами кафедрою Всеукраїнська науково-теоретична конференція «Народний Рух України: місце в історії та політиці» – перша за історію Руху (і всього) спроба об'єднати науково-дослідницьку част Руху в боротьбі за незалежність України, його місце в утвердженні незалежної Української держави.

Бажаю Вам і Вашому колективові творчої насичені, успіхів у науково-дослідницькій та викладацькій роботі в ч'я розбудові Української незалежної демократичної держави.

Голова
Народного Руху України *Віталій Черновіс* Віталій Черновіс

**Інтелекція і влада. Серія: Історія.
Науковий фаховий збірник.
Головний редактор
Григорій Гончарук**

Ініціатором появи, головним редактором, автором окремих статей був Григорій Гончарук. Збірник заснований Одеським національним політехнічним університетом та індексувався міжнародними науко-метричними базами. З 2003 по 2020 р. видано 42 номери.

У загальній нумерації даного видання названий збірник згадується у переліку за номерами з 245 по 286.

УДК 94(477)(082)

Засновник: Одеський національний політехнічний університет

Сторок другий збірник «Інтелекція і влада» серії «Історія» містить статті, в яких на основі архівних матеріалів, періодичної преси та інших джерел висвітлюються малоодомовлені питання діяльності інтелекції та владних інституцій України різних епох, зокрема нової та нової доби, науково-педагогічної діяльності, міського самоврядування та адміністративного управління, політична влада щодо інтелекції; поетичні видатих представників української інтелекції; історіографії та дисципліни.

Збірник призначений для науковців, аспірантів, студентів історичних спеціальностей, краєзнавців, музейних працівників та всіх, хто цікавиться історією України.

Свідчення про державну реєстрацію збірника «Інтелекція і влада» серії КВ № 7326 від 21.05.2005 р.

Визначені фаховим Постановою президії ВАК України № 2-05/1 від 19.01.2006 р., № 1-05/2 від 10.03.2010 р., № 1021 від 11.02.2015 р.

ISSN 2311-4932.

Збірник індексується зарубіжними наукометричними та іншими базами даних:

Російський індекс наукового цитування (РИНЦ);

Бібліографічна база даних Slavic Humanities Index;

Міжнародна пошукова система «Google Scholar».

Збірник також представлено в національних базах і бібліотеках:

Всильнодержавний репозитарій «Наукова періодика України»;

Всильнодержавна база даних «Україніка наукова» (реферативний журнал «Джерело»)

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського національного політехнічного університету. Протокол № 9 від 11.01.2020 року.

Наша адреса: кафедра історії та етнографії України, Одеський національний політехнічний університет, проспект Т. Г. Шевченка, 1, м. Одеса, 65044, тел.: (048) 705-83-14, (048) 705-84-04; e-mail: inteligencia.stada@gmail.com

© Одеський національний політехнічний університет, 2020

**Глави у колективних монографіях,
статті, тези та науково-методичні
публікації Григорія Гончарука**

1965 р.

287. **Одеський університет в роки Великої Вітчизняної війни. Матеріали XXI наукової студентської конференції, присвяченої 100-річчю з дня заснування Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова** : збірник тез. Одеса, 1965. С. 4.

1968 р.

288. **Роль Комуністичної партії України в розвитку трудової активності робітничої молоді (1933-1937). Матеріали наукової конференції, присвяченої п'ятдесятиріччю Комуністичної партії України** : збірник тез. Одеса, 1968. С. 67-71.
289. **Шефська допомога комсомолу промислових підприємств та порту Одеси працівникам села в роки другої п'ятирічки** : матеріали конференції. Одеса, 1968. С. 7-11.
290. **Комсомол Украины в борьбе за повышение школ в идейно-политическом воспитании**

рабочих (1933–1937 гг.). *Комуністична партія України – бойовий загін в боротьбі за побудову соціалізму.* Дніпропетровськ, 1968. С. 69–71.

1970 р.

291. **До питання про періодизацію технічного навчання робітничої молоді України (1938–1937).** *Комсомол України – активний помічник партії в справі комуністичного виховання молоді :* матеріали першої республіканської конференції. Одеса : Центральний Комітет ЛКСМ України, Академія Наук УРСР. Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, 1970. Вип. 2. С. 29–33.
292. Гончарук Г. І., Бойченко С. Н. **В. І. Ленін про завдання спілок молоді в ідейно-політичному вихованні юнацтва.** *Ленін і комуністичне виховання молоді :* тези доповіді республіканської науково-теоретичної конференції. Київ : ЦК ЛКСМ України, Президія Академії Наук УРСР, Міністерство вищої і середньої освіти УРСР, Інститут історії партії ЦК КП України, 1970. Вип. 1. С. 21.
293. **В. И. Ленин о задачах комсомола и роли партии в укреплении его рядов.** Одесса, 1970. С. 1–20.

1971 р.

294. **Виховання студентської молоді в дусі патріотизму при вивченні курсу наукового комунізму.** *Актуальні питання патріотичного та інтернаціонального виховання молоді* : тези доповідей республіканської науково-теоретичної конференції. Севастополь : Центральний Комітет ЛКСМ України. Академія наук УРСР, Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, 1971. С. 96–98.
295. **Возрастание роли комсомола в идейно-политическом воспитании молодых.** Харьков : ЦК ЛКСМ Украины, Академия наук УССР, Министерство высшего и среднего специального образования, 1971. С. 54–55.

1973 р.

296. Гончарук Г. І., Котенко В. Г. **Наукове керівництво і партійна організація.** *Зростання ролі наукового керівництва суспільними процесами в період будівництва комунізму.* Київ : Видавництво Київського університету, 1973. С. 134–142.

1974 р.

297. Гончарук Г. И., Бойченко С. Н., Козленко В. В. **Ленинские принципы идейно-политического воспитания молодежи и их торжество.** Одесса, 1974. С. 1–32.

1975 р.

298. Гончарук Г. И., Бойченко С. Н., Борисов О. Г. **Молодежь и методы борьбы против буржуазной пропаганды.** Одесса, 1975. С. 1–37.

1976 р.

299. Гончарук Г. И., Шевчук Н. А. **Университеты и факультеты общественных профессий в системе патриотического воспитания молодежи.** *Патриотическое и интернациональное воспитание молодежи в условиях развитого социализма : материалы республиканской научно-теоретической конференции.* Одесса : Министерство высшего и среднего специального образования УССР, 1976. С. 18–19.
300. Гончарук Г. И., Струтинський В. С. **Громадську професію – кожному політехніку.** *Трибуна лектора.* 1976. № 2. С. 39–40.
301. Гончарук Г. И., Бойченко С. Н., Иванов Ю. А. **Использование исторического опыта идейно-воспитательной работы партии и комсомола в современной практике комсомольских организаций (историография вопроса).** *Историография истории ВЛКСМ : научные сообщения.* М. : Высшая комсомольская школа при ЦК ВЛКСМ, 1976. Ч. 3. С. 96–98.
302. Гончарук Г. И., Иванов Ю. И. **Вимір ініціативи.** *Знання та праця.* 1976. № 2. С. 12–13.

1977 р.

303. Гончарук Г. І., Струтинський В. С. **Друга професія.** *Трибуна лектора.* 1977. № 6. С. 27–29.
304. Гончарук Г. І., Струтинський В. С. **Університет общественных профессий.** *Вестник высшей школы.* 1977. № 4. С. 62–63.
305. Гончарук Г. І., Струтинський В. С. **Использование технических средств обучения студентами на семинарских занятиях.** *Проблемы высшей школы.* К. : Головное издательство издательского объединения «Вища школа», 1977. Вып. 31. С. 47–52.
306. Гончарук Г. І., Бойченко С. Н., Іванов Ю. А. **Простиль керівництва ідейно-політичним вихованням молоді в сучасних умовах.** *Питання наукового комунізму.* Київ : Об'єднання видавництва «Вища школа» при Київському держуніверситеті, 1977. Вип. 32. С. 234–246.
307. Гончарук Г. І., Струтинський В. С. **Друга професія.** *Трибуна лектора.* 1977. № 2. С. 23–25.
308. Гончарук Г. І., Бойченко С. Н., Іванов Ю. А. **Претворение в жизнь ленинских заветов в трудовом и общественно-политическом воспитании студентов.** *Воспитание студентов на ленинском примере.* Издательство Саратовского университета, 1977. С. 243–246.
309. Гончарук Г. І., Шевчук Н. А. **Использование опыта КПСС идейно-политического воспи-**

тания молодежи в странах социалистического содружества (характеристика источников). *Актуальные вопросы историографии международного молодежного движения (научные сообщения).* М. : Высшая комсомольская школа при ЦК ВЛКСМ, 1977. С. 54–56.

1978 р.

310. Гончарук Г. И., Струтинский В. С. **О понятийном аппарате теории управления системой коммунистического воспитания.** *Вопросы научного коммунизма.* К. : Издательство при Киевском госуниверситете издательского объединения «Вища школа», 1978. Вып. 38. С. 8–17.
311. **Традиції і сучасність.** *Трибуна лектора.* 1978. № 1. С. 26–27.

1979 р.

312. **Партийное руководство подготовкой пропагандистов и агитаторов для работы среди молодежи (1921–1937 гг.).** *Научные труды по истории КПСС.* Киев : Издательство при Киевском государственном университете издательского объединения «Вища школа», 1979. Вып. 97. С. 60–68.
313. Гончарук Г. И., Шевчук Н. А. **Использование опыта КПСС в идейно-политическом воспи-**

тании молодежи в странах социалистического содружества (характеристика источников). *Источниковедение международного молодежного движения* : материалы симпозиума. М. : Высшая комсомольская школа при ЦК ВЛКСМ, 1979. С. 45–49.

314. Гончарук Г. И., Струтинський В. С. **Использование исторического опыта идеологической работы в процессе идейно-политического воспитания молодежи.** *Вопросы научного коммунизма*. Киев : Издательство при Киевском государственном университете издательского объединения «Вища школа», 1979. Вып. 42. С. 99–105.

1981 р.

315. **Діяльність Комуністичної партії по удосконаленню навчального процесу в системі Комсомольської політичної освіти.** *Український історичний журнал*. 1981. № 11. С. 84–94.

1982 р.

316. Гончарук Г. И., Струтинский В. С. **Структурно-логические схемы как средство усиления идейной направленности учебного процесса.** *Актуальные проблемы марксистско-ленинской направленности учебного процесса* : тезисы докладов республиканской научно-практической

- конференції. Київ : Видавництво Київського університету, 1982. С. 83–85.
317. Гончарук Г. І., Козленко С. С. **Об освещении роли партии большевиков в Октябрьской революции в литературе комсомольского политпросвещения 20-х – середины 30-х годов.** *Научные труды по истории КПСС.* К. : Издательство Киевского университета 1982. № 117. С. 139–143.
318. **Диалектика комплексного подхода к идейно-политическому воспитанию молодежи.** *XXVI съезд КПСС и проблемы коммунистического* : материалы Всесоюзной конференции. М. : Высшая школа, 1982. С. 16–17.

1983 р.

319. Гончарук Г. І., Козленко В. В. **К вопросу о диалектике комплексного подхода в идеологической работе.** *Возрастание руководящей роли КПСС в период развитого социализма.* Москва : МГУ, 1983. С. 23.
320. **Критика буржуазных и ревизионистских фальсификаций истории и политики КПСС** / Г. І. Гончарук, А. Е. Нагайцев, А. І. Гуляк [и др.]. Одесса, 1983. Ч. 2. С. 1–76.

1984 р.

321. Гончарук Г. И., Пляшко Г. А. **Манифест Коммунистической партии К. Маркса и Ф. Энгельса** : методические рекомендации. Одесса : ОПИ, 1984. 24 с.
322. Гончарук Г. И., Малуха Н. Т. **Методические советы иностранным студентам по критике буржуазных фальсификаций истории** : методическое пособие. Одесса : ОПИ, 1984. 40 с.

1985 р.

323. Гончарук Г. И., Кухарчик В. П. **Методические рекомендации по использованию материалов о партийном руководстве стахановским движением на Украине при изучении КПСС** : методическое пособие. Одесса : ОПИ, 1985. 52 с.
324. Гончарук Г. И., Кухарчик В. П. **Трибуна передового досвіду**. *Журналіст України*. 1985. № 6. С. 21-22.
325. **Основные направления идейно-политического воспитания молодежи в условиях развитого социализма ССР** : глава в монографии. Одесса : ДНТБУ, 1985. С. 58-77.

1986 р.

326. Гончарук Г. И., Малуха Н. Т. **Методические рекомендации по изучению новой редакции**

Программы КПСС в курсе истории советского общества : методическое пособие. Одесса : ОПИ, 1986. 32 с.

1987 р.

327. Гончарук Г. И., Струтинский В. С. **Образовательно-воспитательная политика в условиях высшей школы**. Методика комплексного подхода к преподаванию общественных наук в условиях перестройки высшей школы. Киев : Вища школа, 1987. С. 32–34.
328. **Вступление = Вступ**. Великий Октябрь и молодежь Афганистана : Материалы Всеафганской научно-теоретической конференции, посвященной 70-летию Великой Октябрьской Социалистической революции. Кабул, 1987. С. 3. ; *Великий Жовтень та молодь Афганістану*. Кабул, 1987. С. 3.
329. **В. И. Ленин о факторах революционного движения молодежи**. Великий Октябрь и молодежь Афганистана : Материалы Всеафганской научно-теоретической конференции, посвященной 70-летию Великой Октябрьской Социалистической революции. Кабул, 1987. С. 12–15.

1988 р.

330. **Единство целей политики национального примирения и интересов молодежи Афга-**

- нистана.** *Политика национального примирения и молодежь Афганистана* : материалы Всеафганской научно-практической конференции, посвященной 10-летию Саурской революции (Кабул. 3-5, 7 мая 1988 г.). Кабул, 1988. С. 12-21.
331. Гончарук Г. И., Белкис, Хазрат Г. **Политика национального примирения – развитие учения о политических компромиссах.** *Политика национального примирения и молодежь Афганистана* : материалы Всеафганской научно-практической конференции, посвященной 10-летию Саурской революции (Кабул. 3-5, 7 мая 1988 г.). Кабул, 1988. С. 37-38.
332. Гончарук Г. И, Хазрат Набиपुर Г. **Политика национального примирения и развитие социальной активности молодежи.** *Политика национального примирения и молодежь Афганистана* : материалы Всеафганской научно-практической конференции, посвященной 10-летию Саурской революции (Кабул. 3-5, 7 мая, 1988 г.). Кабул, 1988. С. 73-74.

1989 р.

333. **Гуманизация общественных наук как фактор в условиях перестройки и обновления общества** : тезисы докладов и выступлений на республиканской научной конференции (Донецк, 12-14 дек., 1989 г.). Донецк, 1989. С. 152-153.

1990 р.

334. Гончарук Г. И., Влялько В. А. **Проблемы гуманизации общественного отношения к общественным наукам.** *Общественное сознание и общественное отношение в условиях перестройки* : материалы конференции (Черновцы, 15–17 июля, 1990 г.). Черновцы, 1990. С. 63–64.
335. Гончарук Г. И., Влялько В. А. **Решить национальный вопрос – значит устранить его причины.** *Национальный вопрос в СССР в современных условиях* : Всесоюзная межвузовская научно-практическая конференция. Баку : Изд-во Бакинского университета, 1990. С. 18–21.

1991 р.

336. **Від редколегії.** *Проблеми викладання історії народів України в технічному вузі* : тези доповідей республіканської науково-методичної конференції (Київ, 18–20 вересня, 1991). Київ : НМК «Вища освіта», 1991. С. 3.
337. **Проблемы преподавания истории народов Украины в техническом вузе.** *Проблеми викладання історії народів України в технічному вузі* : тези доповідей республіканської науково-методичної конференції (Київ, 18–20 вересня, 1991). Київ : НМК «Вища освіта», 1991. С. 232–234.
338. Гончарук Г. И., Влялько В. А. **К вопросу о методологии политической истории.** Страни-

цы истории советского общества: опыт, проблемы. *Советское общество: прошлое, настоящее, будущее* : тезисы докладов и выступлений Республиканской научно-теоретической конференции. Челябинск, 1991. С. 51–52.

1992 р.

339. **У сліпого все легко відняти.** *Віче.* 1992. № 1, квітень. С. 120–126.
340. **Гуманізація освіти категорія політична.** *Всесвітній форум українців* : тези доповідей на секції «Національна освіта та шкільництво» (Київ, 22 серп.). Київ, 1992. С. 47–48.
341. **Общечеловеческое или человеческое.** *Формування загальнолюдських ціннісних орієнтацій, соціального і гуманітарного мислення студентів* : республіканська науково-практична конференція (Київ, жовт.). Київ, 1992. С. 69–70.

1993 р.

342. Гончарук Г. І., Дузь Л. Л. **Вивчення історії України важливий фактор формування свідомості фахівця** *Соціальні аспекти становлення державності* : тези доповідей Республіканської науково-практичної конференції (Запоріжжя, 22–24 бер. 1993). Запоріжжя, 1993. С. 34–35.
343. **1. Рейтингова система у вивченні історії України. 2. Рейтингова оцінка знань історії Укра-**

- їни : тези доповідей Республіканської науково-практичної конференції. Дніпропетровськ : Вид-во ДУ, 1993. С. 89–90.
344. **Національна свідомість, фактори зростання.** *Україна. Становлення незалежності* : всеукраїнська науково-методична конференція. Одеса, 1993. Ч. 3. С. 8–9.
345. **Від редколегії.** *Проблеми поширення історії України в технічних вищих закладах* : тези доповідей Всеукраїнської науково-методичної конференції (Київ – Одеса, 28–29 трав. 1993). Київ ; Одеса, 1993. С. 3
346. **Шляхи поширення досвіду викладання історії України в технічному вузі.** *Проблеми поширення викладання та вивчення історії України в технічних вищих закладах* : тези доповідей Всеукраїнської науково-методичної конференції (Київ – Одеса, 28–29 трав. 1993). Київ ; Одеса, 1993. С. 119–120.

1994 р.

347. **Від редколегії.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції. (Київ – Одеса, 14–16 вер. 1994). Київ ; Одеса, 1994. С. 3.
348. **Народний рух України як об'єкт наукових досліджень.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : тези доповідей Всеукраїнської на-

укової конференції. (Київ — Одеса, 14–16 вер. 1994). Київ ; Одеса, 1994. С. 13–14.

349. **Учиться у большевиков. К вопросу о воспитании патриотизма.** *На материалах Одещины. Одессе – 200* : матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої 200-річчю міста. Одеса, 1994. С. 86–87.

1995 р.

350. Гончарук Г. И., Дузь Л. П. **О первой странице истории Одесского политехнического университета.** *Труды ученых Одесского политехнического университета.* Одесса, 1995. С. 10–15.

1996 р.

351. Гончарук Г. И., Шановська О. А. **Національна політика Руху.** *Відродження української державності: проблеми історії та культури* : матеріали міжнародної наукової конференції. Одеса, 1996. С. 58–59.
352. **Державницька політика Народного Руху України.** *Культурно-історичні, соціальні та правові аспекти державотворення в Україні.* Одеса, 1996. С. 12–14.
353. **Опозиційна політика Руху.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали другої наукової конференції (Одеса, 11–12 вересня, 1996). Одеса, 1996. С. 10–11.

354. **Від редколегії.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали другої наукової конференції. (Одеса, 11-12 вересня, 1996). Одеса, 1996. С. 3.

1997 р.

355. Гончарук Г. І., Моїсеєва Т. М. **Методичні рекомендації щодо написання контрольних робіт та їх тематика з курсу «Історія України».** Одеса : ОДПУ, 1997. С. 1-61.

1998 р.

356. **Від редколегії.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали третьої наукової конференції (Одеса, 10-11 вересня 1998 р.). Одеса : Астропринт, 1998. С. 3.
357. **Резерви авторитету Народного Руху України.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали третьої наукової конференції (Одеса, 10-11 вересня 1998 р.). Одеса : Астропринт, 1998. С. 16-18.

1999 р.

358. **Вступ.** *Українська національна ідея і сучасність* : монографія / В. В. Барладяну-Берладник [та ін.] ; за заг. ред. Г. І. Гончарука. Одеса : Астропринт, 1999. С. 6-7.
359. **Національна політика Руху.** *Українська національна ідея і сучасність* : монографія /

- В. В. Барладяну-Берладник [та ін.] ; за заг. ред. Г. І. Гончарука. Одеса : Астропринт, 1999. С. 180–188.
360. **Висновки. Українська національна ідея і сучасність** : монографія / В. В. Барладяну-Берладник [та ін.] ; за заг. ред. Г. І. Гончарука. Одеса : Астропринт, 1999. С. 236–237.
361. Гончарук Г. І., Дузь Л. П. **Незалежність – велике надбання України** : методичні рекомендації з курсу «Історія України». Одеса : ОДПУ, 1999. С. 1–30.
362. Гончарук Г. І., Моїсеєва Т. М., Малуха Н. Т. **Методичні рекомендації щодо написання предметних рефератів та їх тематика з курсу «Історія України»**. Одеса : ОДПУ, 1999. С. 1–84.
363. **Інтелігенція в Одеському політичному протистоянні (1994–1998 рр.)**. *Інтелігенція і влада* : матеріали Всеукраїнської наукової конференції (Одеса, 22–23 жовт. 1999 р.). Одеса : Астропринт, 1999. С. 26–27.
364. **Історія Одеського політехнічного протистояння 1994–1998 рр. (до постановки проблеми)**. *IV Міжнар. Конгрес українців* (Одеса, 26–29 серп. 1999 р.) : зб. праць. Одеса : Астропринт, 1999. С. 165–169.

2000 р.

365. **Вступ.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали Четвертої Всеукраїнської наукової конференції (Одеса, 14–15 вер. 2000 р.). Одеса : Астропринт, 2000. С. 3.
366. **Про причини розколу Народного руху України. Вступ.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали Четвертої Всеукраїнської наукової конференції (Одеса, 14–15 вер. 2000 р.). Одеса : Астропринт, 2000. С. 32–37.

2001 р.

367. **Вступ.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали V (позачергової) Всеукраїнської наукової конференції (Одеса, 14–15 вер. 2001 р.). Одеса : Астропринт, 2001. С. 3.
368. **Незалежність України – найяскравіший здобуток НРУ.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали V (позачергової) Всеукраїнської наукової конференції (Одеса, 14–15 вер. 2001 р.). Одеса : Астропринт, 2001. С. 48–51.

2002 р.

369. **Від редколегії.** *Інтелігенція і влада* : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2002. Вип. 1 (2). С. 3.

370. **Інтелігенція і одеська стратегія.** *Інтелігенція і влада* : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2002. Вип. 1 (2). С. 125–129.
371. **Вступ.** *Український патріотизм – фактор державності, стабільності, добробуту* : колективна монографія / за заг. ред. Г. І. Гончарука. Одеса : Астропринт, 2002. С. 3–6.
372. **Про критерії патріотизму влади.** *Український патріотизм – фактор державності, стабільності, добробуту* : колективна монографія / за заг. ред. Г. І. Гончарука. Одеса : Астропринт, 2002. С. 37–43.
373. **Висновки.** *Український патріотизм – фактор державності, стабільності, добробуту* : колективна монографія / за заг. ред. Г. І. Гончарука. Одеса : Астропринт, 2002. С. 298–299.

2003 р.

374. **Методичні рекомендації щодо написання контрольних робіт та їх тематика з курсу «Історія України» для студентів заочного відділення** : методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2003. С. 1–44.
375. **Феномен виборів одеського міського голови 31 березня 2002 року.** *Інтелігенція і влада* : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2003. Вип. 1. С. 79–89.

376. Гончарук Г. И., Нагайцев А. Е. **Нацистские документы об УПА. Разночтение.** Одесса : Астропринт, 2003. 216 с.

2004 р.

377. **Методичні рекомендації щодо написання контрольних робіт та їх тематика з курсу «Історія України» для студентів заочного відділення** : методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2004. С. 1-43.
378. **Историография фабрик и заводов Одессы. Навстречу 210-летию Одессы.** Одесса : Астропринт, 2004. 10 с.

2005 р.

379. **Внесок кафедри історії та етнографії України Одеського національного політехнічного університету в дослідженні історії НРУ. Народний Рух України: місце в історії та політиці** : матеріали VI Всеукраїнської наукової конференції (16-17 березня 2005 р., м. Одеса). Одеса, 2005. С. 44-49.

2006 р.

380. **Результати досліджень української національної ідеї колективом кафедри історії та етнографії України Одеського національного політехнічного університету.** *Ідеологія укра-*

їнського націоналізму на сучасному етапі розбудови української держави : матеріали Міжнародної наукової конференції (Івано-Франківськ, 12-13 жовт. 2006 р.). Івано-Франківськ : Місто НВ, 2006. С. 66-75.

381. Гончарук Г. І., Галяс В. Г. **Людина-енциклопедія, людина-загадка** : бібліографічні матеріали до 85-річчя з дня народження. Одеса : Астропринт, 2006. С. 12-13.

2007 р.

382. **Наукові дослідження на кафедрі історії та етнографії України Одеського національного політехнічного університету (1964-2007 р.).** *Інтелекція і влада.* Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2007. С. 153-165.
383. Гончарук Г. І., Цвілюк С. А. **Український ренесанс ХХ століття.** *Інтелекція і влада.* Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2007. Вип. 10. С. 327-331.
384. **Національна ідея в матеріалах установчих конференцій крайових організацій Народного Руху України (кінець 80-х рр. ХХ ст.).** *Ціннісно-смісловий рівень буття українського суспільства і перспективи українського націоналізму* : матеріали III Міжнародної наукової

конференції (Івано-Франківськ, 17–18 листопада 2007 р.). Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. С. 36–43.

385. Гончарук Г. І., Федорова А. І. **Методичні рекомендації щодо написання предметних рефератів та їх тематика з курсу «Історія України» для студентів очної форми навчання всіх спеціальностей.** Одеса : ОНПУ, 2007. 62 с.

2008 р.

386. Гончарук Г. І., Бачинська А. Д. **Він любив Україну у важку годину : до 75-річчя з дня народження ; бібліографічні матеріали.** Одеса : ОНУ ім. І. І. Мечнікова, 2008. С. 82–84.

2009 р.

387. Гончарук Г. І., Федорова А. І. **Методичні рекомендації щодо проведення семінарських занять з навчальної дисципліни «Історія України».** Одеса : Астропринт, 2009. 28 с.
388. **Історія НРУ у дисертаційних дослідженнях.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці :* матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 20-річчю НРУ (28–29 травня 2009 р., м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2009. С. 48–50.
389. **Організація досліджень теми «Інтелігенція і влада» на кафедрі історії та етнографії Укра-**

їни Одеського національного політехнічного університету. *Інтелігенція і влада* : матеріали П'ятої Всеукраїнської наукової конференції (24–25 грудня 2009 р., м. Одеса.) Ч. 2. Одеса : Астропринт, 2009. С. 41–42.

2010 р.

390. **Історія Народного Руху як об'єкт наукових досліджень.** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2010. Вип. 19. С. 199–203.
391. Гончарук Г. І., Садовська Н. Ю. **До ювілейного двадцятого збірника «Інтелігенція і влада».** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2010. Вип. 20. С. 261–265.
392. **Екзамен на вірність Батьківщині.** *Прапор Перемоги (до 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній Війні)* : зб. тез наук.-практ. конф. (Одеса, 6 травн. 2010 р.). Одеса, 2010. С. 23–27.
393. **Методичні рекомендації щодо написання контрольних робіт та їх тематика з навчальної дисципліни «Історія України» для студентів заочного відділення** : методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2010. 48 с.

2011 р.

394. Гончарук Г. І., Шановська О. А. **Ювілей одеського історика**. *Інтелігенція і влада*. Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2011. Вип. 21. С. 345–348.
395. **Український фактор – могутня, перспективна сила**. *Інтелігенція і влада*. Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2011. Вип. 22. С. 84–95.
396. **Історія НРУ в матеріалах наукових конференцій**. *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали VIII Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю незалежності України (25–26 травня 2011 р. м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2011. С. 66–67.

2012 р.

397. **Наукові дослідження на кафедрі історії та етнографії України Одеського національного політехнічного університету**. *Інтелігенція і влада*. Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2012. Вип. 25. С. 37–43.
398. **Помста советської влади українським повстанцям у 1950–1956 рр.** *Національна революція: загальноєвропейська традиція та український контекст* : матеріали Всеукраїнської наукової кон-

- ференції з міжнародною участю (Івано-Франківськ, 2–3 березня 2012 р.). Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2012. С. 112–115.
399. Гончарук Г. І., Овсієнко С. Л., Федорова А. І. **Історія України** : метод. рекомендації щодо провед. семінарських занять для студ. усіх спеціальностей. Одеса : Наука і техніка, 2012. 28 с.
400. **Методичні рекомендації щодо написання контрольних робіт та їх тематика з навчальної дисципліни «Історія України» для студентів заочного відділення** : методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2012. 75 с.

2013 р.

401. **До питання про створення обласних та крайових організацій Народного Руху України (1989–1992 роки)**. *Інтелігенція і влада*. Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2013. Вип. 29. С. 136–143.

2014 р.

402. **Про науковий збірник «Інтелігенція і влада»**. *Інтелігенція і влада*. Серія: історія : громад.-політ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2014. Вип. 30. С. 253–258.
403. **Політичний землетрус в Україні у 1989 році**. *Інтелігенція і влада*. Серія: історія : громад.-по-

- літ. наук. зб. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2014. Вип. 31. С. 71–83.
404. **Про історіографію Народного Руху України.** *Південь України у вітчизняній та європейській історії* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (25–26 вересня 2014 р., м. Одеса). Одеса, 2014. С. 48–54.
405. **Складнощі у дослідженні теми «Інтелігенція і влада».** *Інтелігенція і влада* : матеріали Шостої Всеукраїнської наукової конференції (20–23 грудня 2014 р., м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2014. С. 25–28.

2015 р.

406. Гончарук Г. І., Мельник О. В., Федорова А. І. **Методичні рекомендації щодо написання контрольних робіт та їх тематика з навчальної дисципліни «Історія України» для студентів заочного відділення** : методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2015. 68 с.
407. **Монографічна одесика в Одеському національному політехнічному університеті.** *Кочубіїв – Хаджибей – Одеса* : матеріали Першої Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 600-річчю міста (28–29 трав. 2015 р., м. Одеса). Одеса : Політехперіодика, 2015. С. 25–28.

2016 р.

408. **Про Рух і його батька.** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : зб. наук. пр. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Астропринт, 2016. Вип. 35. С. 189–201.
409. **Ідея незалежності України у програмі НРУ.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці* : матеріали ІХ Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 25-річчю Незалежності України (Одеса, 26–27 травн. 2016 р.). Одеса : Астропринт, 2016. С. 9–10.

2017 р.

410. Гончарук Г. І., Іваніченко Л. М. **Українська революція 1917–1921 рр. на сторінках збірника «Інтелігенція і влада».** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : зб. наук. пр. / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Екологія, 2017. Вип. 36. С. 36–63.
411. Гончарук Г. І., Мельник О. В., Федорова А. І. **Методичні рекомендації щодо написання контрольних робіт та їх тематика з навчальної дисципліни «Історія України та української культури» для студентів заочного відділення.** Одеса, 2017. 59 с.

2018 р.

412. **Одеський національний політехнічний університет. Історіографія.** *Інтелігенція і влада.* Се-

- рія: історія : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Екологія, 2018. Вип. 38. С. 19–31
413. **Про виникнення назви «Народний Рух України».** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Екологія, 2018. Вип. 39. С. 51–56.

2019 р.

414. **Народний Рух України на сторінках наукового збірника.** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Екологія, 2019. Вип. 40. С. 20–30.
415. **Історіографія Народного Руху України (за матеріалами кафедри).** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Екологія, 2019. Вип. 40. С. 33–34.
416. **Народний Рух України у дисертаційних дослідженнях.** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія : зб. наук. праць / гол. ред. Г. І. Гончарук. Одеса : Екологія, 2019. Вип. 41. С. 45–54.
417. **Ім'я Вячеслава Чорновола у виданнях кафедри.** *Чорновольські читання. Візія майбутнього України : Матеріали V Всеукраїнської наукової конференції (Івано-Франківськ, 15 берез. 2019 р.) / упоряд. В. Ф. Деревінського. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2019. С. 23–24.*
418. **Десять наукових рухівських форумів.** *Народний Рух України: місце в історії та політиці : ма-*

теріали Х Всеукраїнської наукової конференції (9–10 вер., 2019 р., м. Одеса). Одеса : Астропринт, 2019. С. 23–25.

2020 р.

419. **Кахнович В. А., Гончарук Г. І. Голодомор 1930-х рр. у сучасній білоруській історіографії в контексті модернізації суспільства.** *Сторінки історії* : зб. наук. праць. 2020. № 50. С. 286–295.
420. **До питання про фактори створення Народного Руху України.** *Вісник Львівського університету.* Серія: Історія. Спеціальний випуск. Львів, 2020. С. 330–341.
421. **Про Одещину та про одеситів на сторінках перших десяти номерів наукового збірника «Інтелігенція і влада».** Одеса : Екологія, 2020. С. 20–23.
422. **Про ювілейну конференцію з історії Руху.** *Чорновільські читання* : шоста всеукраїнська наукова конференція (14 бер. 2020, Київ) / упоряд. В. Ф. Деревінський. Київ : Бескиди, 2020. С. 25–27.

Публікації про Григорія Гончарука

1974 р.

423. Козырь П. **Вечен огонь** : отзыв первого секретаря Одесского обкома КП Украины. *Комсом. правда*. 1974. 10 апр.
424. Сенюк Ю. **Семинар в Болгарии** : отзыв участника семинара. *Одес. политехник*. 1974. 26 окт.

1976 р.

425. Белгородская В. **Конкретный принципиальный разговор** : отзыв комсорга гр. ГА-721. *Одес. политехник*. 1976. 8 окт.

1977 р.

426. Петрів Ф. **Намети над Гуком**. *Радянська Гуцульщина*. 1977. 13 серп.

1979 р.

427. Хохлов В. Г. **Соревнование — на высшую ступень** : отзыв члена профбюро кафедр общественных наук. *Одес. политехник*. 1979. 26 янв.

1980 р.

428. Мирошниченко В. Г. **Партия и молодежь.** *Одес. политехник.* 1980. 7 марта.
429. **Книги недели.** *Книж. обозрение.* 1980. № 12 (722), 21 марта.
430. Пурцхванідзе В. І. **Ще одна сторінка літопису** : відгук доц. каф. наук. комунізму Одес. ін-ту народного госп-ва В. І. Пурцхванідзе на монографію Г. І. Гончарука «Партійне керівництво ідейно-політичним вихованням молоді в період будівництва соціалізму (К. : Вища школа, 1980. 192 с.). *Комсом. іскра.* 1980. 25 берез.
431. Лобазов П., Струтинський В. **Про партію і молодь** : відгук д-ра іст. наук, проф., зав. каф. історії КПРС Одес. Технол. ін-ту П. Лобазова та канд. філософ. наук, ст. викл. каф. наукового комун. Одес. політехнічного ін-ту В. Струтинського на монографію Г. І. Гончарука «Партійне керівництво ідейно-політичним вихованням молоді в період будівництва соціалізму (К. : Вища школа, 1980. 192 с.). *Чорномор. комуна.* 1980. 25 травн.
432. Якупов Н. М., Козленко В. В. **Партийное руководство идейно-политическим воспитанием молодежи = Партійне керівництво ідейно-політичним вихованням молоді.** *Коммунист Украины.* 1980. 11 нояб. ; *Комунист України.* 1980. 11 листоп.

1981 р.

433. Панібудальська В. Ф., Шелест Д. С. Г. И. Гончарук. **Партийное руководство идейно-политическим воспитанием молодежи в период строительства социализма (на материалах Украинской ССР).** *Український історичний журнал.* 1981. № 3.
434. Лобазнов П. **Бесценный опыт.** *Молодой коммунист.* 1981. № 12.

1984 р.

435. Кравець Л. **Вагома допомога одеситів.** *Радян. село.* 1984. № 71. 19 червн.
436. Строгов М. **Колхозники сказали: «спасибо».** *Одес. политехник.* 1984. 22 июня.
437. **Плоды упорной работы.** *Одес. политехник.* 1984. 31 авг.

1985 р.

438. Якупов Н., Козленко В. **Комсомольский политпрос: становление и развитие** : отзыв зав. каф. ист. КПСС ОГУ Н. Якупова и зав. каф ист. КПСС, филос. ОТИХП В. Козленко на монографию Г. И. Гончарука «Роль комсомольского политического просвещения в формировании марксистско-ленинского мировоззрения молодежи (Киев; Одесса : Вища школа, 1984.). *Веч. Одесса.* 1985. 1 февр.

1987 р.

439. **С юбилеем!** : поздравление в связи с юбилеем коллективом кафедры истории КПСС. *Одес. политехник.* 1987. 28 авг.

1989 р.

440. **Страницы из афганского дневника** : интервью с Г. И. Гончаруком / Г. И. Гончарук ; интервью вел С. Валентинов. *Одес. политехник.* 1989. 24 февр.
441. Крук В. **Зачем ломиться в открытую дверь?** *Веч. Одесса.* 1989. 31 июля.

1991 р.

442. Валигурский П., Попков В., Чумак В. **Амбиции — не признак компетенции.** *Одес. политехник.* 1991. № 18, 28 июня.
443. **Афганистан, прости** : про публикацию отрывков двух глав из книги «Афганистан, прости» в газете Знамя коммунизма от 2 июля 1991 г. *Газетна пам'ять.* Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 233–234, [4] арк. іл.

1992 р.

444. Иванов М. **«Афганистан, прости».** *Юг.* 1992, 6 июня.

445. Мацюк М. **Преступные цели, нулевой результат** : о книге Г. И. Гончарука «Афганистан, прости. Исследование пережитого» (Москва ; Одесса, 1992 г.). *Юг*. 1992. 17 июня.
446. Яшников В. **«С коммунистическим уставом в мусульманской мечети»**. *Веч. Одесса*. 1992. 7 июля
447. **С коммунистическим уставом в мусульманскую мечеть** : интервью с Г. И. Гончаруком / Г. И. Гончарук, И. Кондратенко ; интервью вела И. Кондратенко. *Одес. политехник*. 1992. 11 дек.

1994 р.

448. **Повідомлення Окружної виборної комісії Великомихайлівського виборчого округу № 310 на виборах народних депутатів України**. *Єдність*. 1994. 5 лют.
449. **Голосование-то тайное...** : беседа Н. И. Мунтяна и зам. ред. газеты «Юг» И. С. Мазько / Н. И. Мунтян, И. С. Мазько ; записал С. Змиенко. *Юг*. 1994. 1 марта.
450. Сивов А. **Мавр сделал свое дело...** *Патриот*. 1994. 15 дек.

1995 р.

451. Мацюк М. **Так кто же ошибся?** *Юг*. 1995. 23 авг.

452. **Как войти в историю?** : интервью с проф. Г. И. Гончаруком / Г. И. Гончарук ; интервью вел И. Мунтян. *Юг*. 1995. 5 сент.
453. Попова И.. **Кто и в чем ошибся**. *Юг*. 1995. № 134, (13974) 6 сент.
454. Мацюк М. **«Историческая справедливость», дружба и теория устойчивости систем**. *Юг*. 1995. 22 сент.

1996 р.

455. Мясковський М., Попков В., Аніщук В., Копит М., Таушанов І. **Інтелігенція показала своє обличчя** : заява учасників конференції Конгресу української інтелігенції Одеської області. *Одес. вісті*. 1996. 13 січ.
456. **Заявление**. *Веч. Одесса*. 1996. 15 февр.
457. Заболотний В. **История с руховской «Историей»**. **Пока суд да дело**. *Одес. известия*. 1996. 20 апр.
458. Милошевич С. **Вячеслав Чорновил оштрафован одесским судом**. *Украина сегодня*. 1996. 8 июня.
459. Л. Б. **Такого еще не было**. *Веч. Одесса*. 1996. 20 июня.
460. Рутківський В. **Поки суд та діло**. **Рукописи – пацюкам?** *Одес. вісті*. 1996. 22 черв.
461. Казанжи З. **Судебное заседание по иску профессора Гончарука опять отложено**. *Одес. вестник*. 1996. № 122, 25 июня.

462. **Странное дело** : интервью с руковод. агит. отдела Руха В. Д. Цымбалюком / В. Д. Цымбалюк ; интервью вел Л. Заславский. Юг. 1996. 12 окт.
463. **Попова С. Судебный процесс по иску профессора Гончарука завершен.** *Одес. вестник.* 1996. 29 окт.
464. **Милошевич С. Профессор выиграл суд у Народного Руха Украины.** *Киев. ведомости.* 1996. 31 окт.

1997 р.

465. **Засідання продовжується, панове інтелігенти...** *Чорномор. новини.* 1997. 18 січ.
466. **Лобан С. Г. І. Гончаруку — 60 років** : привітання з 60-річ. ювілеєм від гол. Одес. обл. організації демократичної партії України. *Веч. Одесса.* 1997. 7 авг.
467. **Яшников В. Історик не знає симпатій і антипатій** : привітання з 60-річ. ювілеєм від канд. істор. наук, В. Яшнікова та редакції газети «Одес. вісті». *Одес. вісті.* 1997, 8 авг.
468. **Народний Рух України. Історія.** *Одес. вісті.* 1997. 25 верес.
469. **Ващенко П. Кому в Одесі жити добре.** *Одес. вісті.* 1997. 4 жовтн.
470. **Місуно А., Панібудальська В. Про киян — у книзі одесита.** *Вечірній Київ.* 1997. 17 груд.

471. **Родинність — діло варте.** *Одес. вісті.* 1997. 25 груд.

1998 р.

472. Париенко Г., Соколов В. **В истории нет второстепенных лиц.** *Одес. известия.* 1998. 30 янв. (На книжную полку).
473. Змієвський М., Лобан С., Яшников В. **Замах на КУІн.** *Одес. вісті.* 1998. № 35, 21 лют.
474. Змієвський М., Лобан С., Яшников В. **Для них статут не писаний.** *Одес. вісті.* 1998. № 86, 7 травня.
475. Потапенко И. **Грех голосовать за Гурвица.** *Одес. известия.* 1998. № 58.
476. Мацюк М. **Захищаю себе і... Р. Боделана.** *Чорномор. новини.* 1998. № 92.
477. **«Бисер» Кологровой :** письмо в редакцию газеты «Одесские известия» учащихся 8-го «Б» класса К. Иваненко, И. Петрова, В. Сидорчука. *Одесс. известия.* 1998. № 206, 24 жовтн.

1999 р.

478. Кологрёва О. **Молчать, гусары!** *Юг.* 1999. № 136, 14 сент.
479. Петренко И. **Передергивания Ольги Кологровой.** *Одес. известия.* 1999. № 176, 21 сент.
480. Глушак А. **Времена не выбирают.** *Веч. Одесса.* 1999. № 161, 21 окт.

481. Максимова А. **Как в зеркале.** *Одес. известия.* 1999. № 199, 22 окт.
482. Мамонтов В. **Интеллигенция и власть.** *Одес. известия.* 1999. № 202, 27 окт.
483. Білоус О. **Інтелігенція і влада.** *Думська площа.* 1999. 29 жовтн.
484. Петренко И. **Без гнева и пристрастия?** *Одес. известия.* 1999. № 207, 3 ноября.

2000 р.

485. Милошевич С. **В начальство — Украинцев** *Юг.* 2000. 25 марта.
486. Милошевич С. **Мечты о возвращении пятой графы.** *Киев. ведомости.* 2000. 12 апр.
487. **Одеське протистояння** : відгуки на книгу проф. Гончарука «Одеське протистояння» від В. Барладяну-Бирландика, В. Руснака, Д. Василевського, В. Попкова, В. Ващука, В. Филипчука, В. Брика. *Одес. известия.* 2000. 30 мая.
488. Білоус О. **Чи рухається Рух?** *Думська площа.* 2000. 22 вер.
489. Скрипник М. **Дохідливо і об'єктивно.** *Думська площа.* 2000. 17 листоп.

2001 р.

490. Рудой Б. **Если бы выставить в музее...** *Юг.* 2001. 16 авг.

491. Білоус О. Від монолітності до розколу. *Думська площа*. 2001. 21 вер.
492. Отколенко Р. Прямая речь. Фобии и дефиниции профессора Гончарука, или С новым годом, коллеги-собаки : уривок. *Окна*. 2001. № 37–38 (52–53), 28 дек.
493. Капелюшный Л. **Высокосное время** : отрывок из книги. К., 2001.

2002 р.

494. Вольинов І., Нагорний Т., Николаеску П. **Вместо благодарности — «наезд»**. *Ветеран*. 2002. 11 янв.
495. **Украинское время визайнтийтсва** : отрывок из книги Л. Капелюшного «Высокосное время», К., 2001. *Окна*. 2002. 9 февр.
496. Вольинов І., Нагорний Т., Николаеску П. **Кто следующий в ответчики?** *Ветеран*. 2002. 22 февр.
497. Веселаго Н. **Такої книжки в Одесі давно чекали**. *Чорномор. новини*. 2002. 11 квітн.
498. Париенко Г., Цвилюк С. **«Комінтернівське: історія і сучасність»** *Одес. известия*. 2002. 26 сент.
499. Заборовский Н. **Кто кому враг**. *Одес. вестник*. 2002. 31 окт.
500. Париенко Г., Цвилюк С. **Президент і Одеса**. *Одес. известия*. 2002. 22 нояб.

2003 р.

501. Копач О. **Збережемо рідне село.** *Вісті Ананьївщини.* 2003. 16 квітн.
502. Копач О. **Люди мого краю. Не забувати своє рідне гніздо... Сільський голова — про славетних своїх земляків. А про одного з них — окремо...** *Вісті Ананьївщини.* 2003. 20 серп.
503. Семенов А. **«Беглец» найден.** *Юг.* 2003. 11 окт.
504. Бондар О. **Інтелігенція і влада.** *Ветеран.* 2003. № 16 (58), 24 жовт.
505. Разгонов Д. **Журналіст Леонид Капелюшний об'явлен в розыск.** *2000.* 2003. 21 нояб.

2004 р.

506. Черевиченко В. **Издано в Одессе. Правда об УПА.** *Веч. Одесса.* 2004. № 26 (7967), 17 фебр.
507. Кракалія Р. **Ріку часу не повернути назад.** *Чорномор. новини.* 2004. 19 лют.
508. Цвілюк С. **Нацистські документи про УПА.** *Чорномор. новини.* 2004. 11 бер.
509. Серебряков Г. **С позиции историка.** *Одес. вестник.* 2004. 13 марта.
510. Зверев Л. **Летопись Одессы по Гончаруку.** *Веч. Одесса.* 2004. 16 марта.
511. Мисуно И., Яшников В. **Книжная атака отбита** : рецензия на книгу Г. И. Гончарука «Атакованный за призвание», Одесса: Астропринт, 2003. *Одесс. известия.* 2004. 24 март.

512. Сердюченко В. **Боделан и Джефферсон. Окна.** 2004. № 11–12 (158–159), март.
513. Николаенко А. **Квадратный «корень интеллектуально-патриотических бёдер» Александры Николаенко как основополагающий фактор развития политической жизни Одессы.** *Комсомольская правда.* 2004. 10 апр.
514. Милошевич С. **Мир делится на нормальных людей и негодяев.** *Окна.* 2004. № 13–14, 15 апр.
515. Париенко Г. К., Дузь Л. П. **«Атакованный за призвание».** *Веч. Одесса.* 2004. 27 апр.
516. Вольинов И., Нагорный Т., Николаеску П. **Телепровокактор.** *Ветеран.* 2004. 18 мая.
517. Цвилюк С. **Историографическое исследование : к 210-й годовщине основания Одессы.** *Веч. Одесса.* 2004. 25 мая.

2005 р.

518. Цвилюк С. **Національна ідея: контекст Народного Руху України.** *Одес. вісті.* 2005. 12 бер.
519. Білоус О. **Злука — поклик до єднання.** *Думська площа.* 2005. № 2 (461), 21 січ.
520. Алексеева Д. **Народному Руху — 16 лет.** *Веч. Одесса.* 2005. № 141, 20 сент.
521. Столяров І. **Найяскравіше досягнення Руху.** *Чорномор. новини.* 2005. 22 вер.

2006 р.

522. Милошевич С. **О полуправдивых историках и полутолковых газетчиках.** *Слово.* 2006. 20 янв.
523. Гінжол Г. **Я була така щаслива...** *Вісті Ананьївщини.* 2006. 12 липня.
524. Цвилюк С. **Книга о ректоре «Политеха».** *Веч. Одесса.* 2006. 29 авг.
525. Сушинский Б. **Святостью архивного документа.** *Одес. известия.* 2006. 11 нояб.
526. Бачинская Е., Мисечко А. **О Валерии Малахове — ученом и педагоге, человеке и руководителе.** *Одес. известия.* 2006. 15 нояб.

2007 р.

527. **Кто есть кто в Одесской области.** *Спортивная Одещина.* 2007. 20 февр. (Наши проекты. Наукова еліта Одещини. Депутаты).
528. Бачинская Е., Париенко Г. **Обмен подарками.** *Веч. Одесса.* 2007. 7 авг.
529. **Наш час** : вірш про кандидата в народні депутати України Гончарука Григорія Івановича ; склали виборці м. Ананьїв. *Газетна пам'ять. Літературні проби, журналістика, історія, публіцистика* : зб. статей. Одеса : Астропринт, 2007. С. 282–283, [4] арк. іл.
530. Богуславська Ю., Моїсєєва Т., Мамонтова Е., Тхоржевська Т. **З вершини прожитих років** :

- привітання з нагоди ювілею Г. І. Гончарука. *Одес. вісті*. 2007. 9 серп.
531. Цвілюк С. **Життя, сповнене творчої праці** : до 70-річчя професора Г. І. Гончарука. *Чорномор. наук.* 2007. 9 серп.
532. **Вища відзнака Руху Григорія Гончарука**. *Суспільство, Акценти, Резонанс*. 2007. 11 серп.
533. Мирза О. **З побажаннями добра і натхнення**. *Чорномор. новини*. 2007. 11 серп.
534. Федорова А. І. **Святкування 70-річчя професора Григорія Гончарука**. *Інтелекція і влада*. Серія: історія. 2007. № 11.
535. **Указ Президента України про присвоєння Романові Шухевичу звання «Герой України»**. *Одес. вісті*. 2007. 18 жовт.

2008 р.

536. Богуславська Ю. Ю. **До 70-річчя доктора історичних наук, професора Г. І. Гончарука**. *Лукомор'я*. 2008. Вип. 2.

2010 р.

537. **«Интеллигенция и власть» 5-я Всеукраинская конференция**. *Веч. Одесса*. 2010. № 1-2 (9132-9133), 9 янв.
538. Цвилюк С. **Правда истории выше стереотипов**. *Одес. вісті*. 2010. 12 бер.

539. Цвілюк С. **Нерівна боротьба тривала.** *Чорномор. новини.* 2010. 12 черв.

2011 р.

540. Іваніченко Л. **У жодної іншої партії нема такої історії.** *Чорномор. новини.* 2011. № 43 (21213), 26 травн.

541. **Восьма Всеукраїнська наукова конференція.** *Час Руху.* 2011. № 10 (163), травень.

542. Михайличенко А. **На основі розсекречених архівів.** *Одес. вісті.* 2011. № 141 (4268), 17 груд.

2012 р.

543. Цвілюк С., Цвілюк Л. **Представникові битви, або Ламаючи антиукраїнські кліше.** *Чорномор. новини.* 2012. № 9 (21273), 2 лют.

544. Кракалія Р. **Зрозуміти й описати час : ювілей історика сучасності.** *Чорномор. новини.* 2012. № 61 (21325), 9 серп.

545. Цвілюк С. А. **Історична документалістика про УПА Одеських дослідників : до 75-річчя від дня народження доктора історичних наук, професора, заслуженого працівника освіти України Г. І. Гончарука.** *Інтелігенція і влада.* Серія: історія. 2012. Вип. 25. С. 255–263.

546. Сухотеріна Л. І. **Відомий український історик – Григорій Іванович Гончарук : з нагоди 75-річчя з дня народження та 30-річчя перебу-**

- вання на посаді завідувача кафедри Одеського національного політехнічного університету. *Інтелекція і влада*. Серія: історія. 2012. Вип. 25. С. 50–62.
547. Еримичой І., Цвилюк С. **Этот загадочный Гончарук**. *Веч. Одесса*. 2012. № 116–117 (9642–9643), 9 авг.
548. Мамонтов В. **Жизнь – науке**. *Одес. известия*. 2012. 11 авг.
549. Еримичой І., Цвилюк С. **Прошлое возвращается**. *Веч. Одесса*. 2012. № 182 (9708), 4 дек.
550. Сухотеріна Л., Шановська О. **Новий історичний жанр?** *Чорномор. новини*. 2012. № 97–98 (21361–21362), 8 груд.
551. Іваніченко Л. М. **Ювілей Григорія Івановича Гончарука – вченого та вчителя**. *Інтелекція і влада*. Серія: історія. 2012. Вип. 27. С. 210–212.

2013 р.

552. Щегленко В. **Тисяча й одна операція**. *Чорномор. новини*. 2013. № 48 (21416), 15 черв.
553. Щегленко В. **Той, хто до чогось прагне, або про започатковане в Одесі нове свято – день аспіранта**. *Чорномор. новини*. 2013. № 96 (21464), 5 груд.

2014 р.

554. Голудець Г. **«Син болгарський — патріот український»**. *Чорномор. новини*. 2014. № 41 (21512), 29 травн.
555. Котляр Ю. **Великий син Тернівки**. *Чорномор. новини*. 2014. № 52 (21523), 10 лип.
556. Щегленко В. **«Сто вітрів в ногах лежить мого роду і народу»**. Про славу Новогеоргіївку та знаних людей у ній. *Чорноморські новини*. 2014. № 60–61 (21531–21532), 9 серп.
557. Реєнт О. П. **25-річчю Народного Руху України присвячується** : рец. на Гончарук Г. Народний Рух України. Історія. 1989–1996 рр. Вид. друге, доповнене. Одеса : Астропринт, 2014. 336 с. *Краєзнавство* : наук. журн. К., 2014. Вип. 3–4. С. 169–170.
558. Кучерук М., Іваніченко Л. **Ще одне видання про рух**. *Чорномор. новини*. 2014. № 70–71 (21541–21542), 13 вер.
559. **В Одесі презентували книгу «Народний Рух України. Історія» з нагоди 25-річчя НРУ**. *Миколаїв Рух / Пресс*.
560. **Духовно-культурний центр «Українське відродження»**. *Український Південь*. 2014. № 20 (1031), жовт.
561. Щегленко В. **Ті, хто обирає шлях мислення**. *Чорномор. новини*. 2014. № 92 (21563), 22 листоп.

2015 р.

562. Гуржій О. І., Кучерук М. С. **Про історика В. Н. Станка** : рецензія на книгу : Гончарук Г. І., Іваніченко Л. М. Син Болгарський — патріот Український. Одеса : Астропринт, 2014. 248 с. *Український історичний журнал*. 2015. № 2, С. 222–225.
563. Смолій В. **Історичний маршрут легендарного міста** : привітання учасникам Першої Всеукраїнської наукової конференції «Кочубіїв — Хаджибей — Одеса». *Чорномор. новини*. 2015. № 42 (21614), 30 травн.
564. Різників О. **Зерно проростало 25 років**. *Чорномор. новини*. 2015. № 42 (21614), 30 травн.
565. **Звернення дослідників**. *Чорномор. новини*. 2015. № 42 (21614), 30 травн.
566. Кудлач В. **Прихована історія і проблема її поглиблення: Кочубіїв — Хаджибей — Одеса**. *Чорномор. новини*. 2015. № 43–44 (21615–21616), 6 черв.
567. Різників О. **Шлях до себе**. *Чорномор. новини*. 2015. № 67–68 (21639–21640), 29 серп.
568. Еримичой И., Цвилюк С. **Критические углы атаки Григория Гончарука**. *Веч. Одесса*. 2015. № 102–103 (10216 – 10217), 17 сент.
569. Мамонтова Е., Сухотеріна Л. **Документ епохи** : рецензія на книгу Г. І. Гончарука «Мемуари професора. Книга перша. Зберегти і знайти

себе». Одеса : Політехперіодика, 2015. 198 с.
Одес. вісті. 2015. 17 жовт.

2016 р.

570. Саєнко В. **Фрагмент української історії у форматі однієї долі**. *Чорномор. новини*. 2016. № 31–32 (21708–21709), 9 квітн.
571. Мамонтова Е., Сухотеріна Л. **З власною точкою зору** : рецензія на книгу Г. І. Гончарука «Мемуари професора. Книга друга. Сутички з університетською елітою». *Одес. вісті*. 2016. 30 квітн.
572. Коваль М. **Брехня у «Правді» як вирок, або Персональна справа № 88**. *Чорномор. новини*. 2016. № 39–40 (21716–21717), 5–7 травн.
573. Федорова А. **«Мої книги – мої офшори»**. *Чорномор. новини*. 2016. № 41–42 (21718–21719), 14 травн.
574. Маслянинов Л. В. **Дитя війни, дитя Природи...** : вірш, 20.04.2016 р. *Мемуари професора. Книга сьома : 3 роки з 82 / Григорій Гончарук*. Одеса : Екологія, 2019. С. 18–19.
575. Еримичой І., Цвилюк С. **Григорій Гончарук відповідає на вторій вопрос**. *Веч. Одесса*. 2016. № 48–49 (10309–10310), 28 апр.
576. Глушак А. **Три портрети з вузівської віньетки**. *Веч. Одесса*. 2016. № 73 (10334).
577. Крижанівський В. **Втеча з неволі. Початок за документами, персоналіями, подіями –**

- з Одеси. *Чорномор. новини*. 2016. № 47 (21724), 2 черв.
578. Федорова А. **Рух: місце в історії та політиці**. *Чорномор. новини*. 2016. № 49 (21726), 9 черв.
579. Еримичой И., Цвилюк С. **Григорий Гончарук не ответил на третий вопрос**. *Веч. Одесса*. 2016. № 126 (10387), 8 ноября.
580. Стриженюк С. **На шляху до істини**. *Прес-кур'єр*. 2016. № 49 (1197).
581. Мамонтов В. **Из династии Гончаруков. Такая выпала судьба**. Одесса : Фотосинтетика, 2016. С. 200–206.
582. Мамонтова Е., Сухотеріна Л. **Незламні були завжди** : рецензія на книгу «Мемуари професора. Книга третя. Доленосний політехнічний» доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри історії та етнграфії України ОНПУ Григорія Гончарука. *Чорномор. новини*. 2016. № 103 (21781), 1 груд.

2017 р.

583. Еримичой И., Цвилюк С. **Зеркало советской высшей школы**. *Веч. Одесса*. 2017. № 21–22 (10431–10432), 23 февр.
584. Бачинська О., Іваніченко Л. **Випробування посадою**. *Чорномор. новини*. 2017. № 21 (21812), 2 берез.
585. Подолянин А. **Про ректорів замовте слово**. *Веч. Одесса*. 2017. № 34 (10444), 28 март.

586. Дерев'янка І. **Спогади, підтверджені документами.** *Чорномор. новини.* 2017. № 36 (21827), 13 квітн.
587. Шитюк М. М. **Книги про автора** : до 80-річчя професора Григорія Гончарука. *Г. І. Гончарук і ті, хто про нього* : Попередні підсумки : збірка статей / уклад. Л. М. Іваніченко. Одеса : Астропринт, 2017. С. 268–273.
588. Корнієнко К., Кучерук М. **«Інтелігенція і влада»: майже 700 досліджень.** *Чорномор. новини.* 2017. № 66–67 (21857–21858), 15 липн.
589. Мельник І. **Старт у друге століття** : продовження. Початок у номерах за 22 та 27 липня. *Чорномор. новини.* 2017. № 70 (21861), 29 липня.
590. Мельник О., Федорова А. **Криголам «Г. І. Гончарук».** *Чорномор. новини.* 2017. № 72 (21863), 5 серп.
591. Еримичой І., Цвилюк С. **Тридцять п'ять плюс п'ять.** *Веч. Одеса.* 2017. № 86 (10496), 8 авг.
592. Ботушанська О. **Приклад відданості обраним ідеалам** : до 80-річчя від дня народження і 35-річчя перебування на посаді завідувача кафедри історії та етнографії України Одеського національного політехнічного університету доктора історичних наук, професора, заслуженого працівника освіти України Г. І. Гончарука. *Чорномор. новини.* 2017. № 73 (21864), 10 серп.

593. Стриженюк С. **Біографія особистості**. *Прескур'єр*. 2017. № 32 (1232), 10–16 серп.
594. Кривенко В. **Досліднику історії Народного Руху Григорію Гончаруку – 80!** 2017, 9 серпн. *Г. І. Гончарук і ті, хто про нього : Попередні підсумки : збірка статей / уклад. Л. М. Іваніченко*. Одеса : Астропринт, 2017. С. 292–294.
595. **Григорій Гончарук на свій ювілей дарував друзям книги : привітання з нагоди ювілею від Житомирської обласної (крайової) організації Народного Руху України від 15.08.2017**. *Г. І. Гончарук і ті, хто про нього : Попередні підсумки : збірка статей / уклад. Л. М. Іваніченко*. Одеса : Астропринт, 2017. С. 294–295.
596. Реєнт О. П. **Вітаємо доктора історичних наук, професора Григорія Гончарука із 80-річчям!** : привітання з нагоди ювілею від Національної спілки краєзнавців України, Одеської обласної організації від 9 серпня 2017 р. *Г. І. Гончарук і ті, хто про нього : Попередні підсумки : збірка статей / уклад. Л. М. Іваніченко*. Одеса : Астропринт, 2017. С. 295–296.
597. Мамонтов В. **Григорію Івановичу Гончаруку посвящається** : стих. *Г. І. Гончарук і ті, хто про нього : Попередні підсумки : збірка статей / уклад. Л. М. Іваніченко*. Одеса : Астропринт, 2017. С. 9

598. Ніточко І. **Григорію Івановичу Гончаруку до 80-річчя** : вірш. Г. І. Гончарук і ті, хто про нього : *Попередні підсумки* : збірка статей / уклад. Л. М. Іваніченко. Одеса : Астропринт, 2017. С. 296–297.
599. **Найавторитетніший дослідник НРУ. Чорномор. новини.** 2017. № 86 (21877), 23 вересн.
600. Реєнт О. **До 80-річчя доктора історичних наук, професора Г. І. Гончарука.** *Український історичний журнал.* 2017. № 4. С. 227–230.
601. Кривдіна І. **Славетний ректор славетного політеху.** *Чорномор. новини.* 2017. № 101 (21892), 9 листоп.

2018 р.

602. Подолянин А. **У масштабі історичної співвідносності.** *Веч. Одеса.* 2018. № 11 (10566), 30 січ.
603. Мельник О. **Що переконливіше за слова.** *Чорномор. новини.* 2018. № 13–14 (21923–21924), 10 лют.
604. Павліченко В. **Непереможний Гончарук.** *Прескур'єр.* 2018. № 11 (1263), 15 бер.
605. Музичко О. **Літопис доби з проекцією у сучасність** : про п'яту книгу Г. І. Гончарука «Мемуари професора» (Одеса, 2018, 208 с.). *Чорномор. новини.* 2018. № 59 (21969), 12 лип.
606. Еримичой І. **Разум всегда торжествует.** *Прескур'єр.* 2018. № 27 (1279), 5–11 лип.

607. Щегленко В. **Про крила для злету і про добро та зло.** *Чорномор. новини.* 2018. № 92 (22002), 1 листоп.
608. Щегленко В. **Доживемо до понеділка. Якого?** *Чорномор. новини.* 2018. № 94 (22004), 8 листоп.
609. Еримичой И. **Неизвестный политехнический...** *Прес-кур'єр.* 2018. № 45 (1297), 8 листоп.
610. Музичко О. **Про українофобів та людей... Роздуми про шосту книгу Г. І. Гончарука із циклу «Мемуари професора».** *Прес-кур'єр.* 2018. № 47 (1299), 22 листоп.
611. Бурчо Й. **Історія сучасності.** *Прес-кур'єр.* 2018. № 47 (1299), 22 листоп.
612. **Звернення учасників презентації двох книг :** за дорученням учасників зібрання підписав звернення проф. І. Єримічой. *Прес-кур'єр.* 2018. № 47 (1299), 22 листоп.
613. В. Щегленко. **У злагоді із совістю :** за дорученням учасників зібрання підписав звернення проф. І. Єримічой. *Чорномор. новини.* 2018. № 98 (22008), 22 листоп.

2019 р.

614. Щегленко В. **До глибин регіональної історії.** *Чорномор. новини.* 2019. № 45 (22064), 13 черв.
615. **Регіональні історії України, або Твій внесок в історичний процес.** *Прес-кур'єр.* 2019. № 24 (1328), 13 черв.

616. У золотому фонді нації. *Чорномор. новини*. 2019. № 60 (22079), 8 серп.
617. Павліченко В. **Народний Рух в історії та політиці**. *Прес-кур'єр*. 2019. № 38 (1342), 19 верес.
618. Федорова А. **Державотворчий Рух** : до 30-річчя НРУ. *Чорномор. новини*. № 71 (22090), 19 верес.
619. Шхалахов О. **До наснажливих рідних джерел**. *Чорномор. новини*. 2019. № 82 (22101), 26 жовт.
620. Могильницька Г. **Ювілейне вітання** : вірш. *Мемуари професора. Книга сьома : 3 роки з 82 / Григорій Гончарук*. Одеса : Екологія, 2019. С. 17–18.
621. Еримичой І. **Три года из 82**. *Веч. Одесса*. 2019. № 131 (10831), 19 нояб.
622. Мельник О., Федорова А., Якименко І. **«І знову минуле кличе...»** *Чорномор. новини*. 2019. № 93 (22112), 5 груд.
623. Мамонтов В. **Професор пише мемуари**. *Одес. вісті*. 2019. № 97 (5220), 14 грудн.
624. Бурчо Й. **Що відстоює професор Гончарук**. *Прес-кур'єр*. 2020. № 1 (1355), 3 січ.
625. Мельник О., Федорова А. **На кожного президента знайдеться свій історик**. *Чорномор. новини*. 2020. № 51 (22169), 2 липня.
626. Сорокіна К. **З пошаною до президента України**. *Прес-кур'єр*. 2020. № 32 (1386), 6 серп.

2021 р.

627. Сєдов В. Григорій Іванович Гончарук – **гордість Ананьївщини, гордість України!** *Вісті Ананьївщини*. 2021. № 61, 4 серп.
628. Павліченко В. **Кредо професора Гончарука.** *Прес-кур'єр*. 2021. № 32 (1439), 12 серп.

2022 р.

629. Еримичой І. **Чиновники, прекратите позорить державу!** *Веч. Одесса*. 2022. № 38–39 (11175–11176), 19 мая.

**Григорій Гончарук
в енциклопедичних виданнях**

2005 р.

630. **Гончарук Григорій Іванович.** *Наукова еліта Одещини.* Ч. I. Доктора і професора. Одеса, 2005.

2006 р.

631. **Гончарук Григорій Іванович.** *Енциклопедія Сучасної України* : електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=30939 (дата перегляду: 30.05.2022).

2007 р.

632. **Гончарук Григорій Іванович.** *Кто есть кто в Одесском регионе* : енциклопедія. Часть 1 / сост. М. Л. Тарасова. Одесса : Эвен, 2007. С. 55.

2008 р.

633. **Гончарук Григорій Іванович.** *Кто есть кто в ОНПУ : посвящается 90-летию, 1918–2008 / под ред. Малахова В. П.* Одесса : Наука и техника, 2008. С. 31.

2018 р.

634. **Гончарук Григорій Іванович.** *Хто є хто в ОНПУ : довідник до 100-річчя Одеського національного політехнічного університету (1918–2018) / укл. В. І. Бондар, за заг. ред. Г. О. Оборського.* Одеса : ОНПУ, 2018. С. 20.

2019 р.

635. **Гончарук Григорій Іванович.** *Золотий фонд нації. Українці: творчість, інновації, інвестиції.* К. : Українська конфедерація журналістів. 2019. С. 44. URL: <https://who-is-who.ua/main/page/plu11/37/688> (дата перегляду: 01.06.2022).

Поезії

Григорию Ивановичу Гончаруку посвящается

Есть Земля!
Есть далекие страны,
Океаны, моря...
Взором их не объять!
Но не тянет Вас к ним,
Наш Григорий Иваныч,
Манит к-а-ф-е-д-р-а Вас
Пятьдесят лет уж подряд.

Здесь бывало всего:
И падений, и взлетов,
Огорчений и радостей
Творческих мук...
Но не зря же то племя,
Что зовем мы — пилоты, —
Напитало Вас силой,
Счастьем встреч и разлук.

Много всяких историй
Существует на свете,
Но для Вас нет прекрасней
И дороже одной —
Разъединственной, милой
На всем белом свете,
Чем история неньки — Украины
родной

Мы хотим, чтобы Вы
Молодецкой походкой
На свидания с кафедрой
Шли до ста лет.
И не только с усами,
А еще и с бородкой,
Панэ доктор, профессор,
Поклон низкий Вам наш
И вдобавок привет!

В. Мамонтов
2017 р.

Наш час

Від помічника у комбайнера
та капітана-офіцера
доцентом, доктором наук,
професором став Гончарук.

Його програму знають всюди:
злочинців притягти до суду;
селянам — землю та повагу;
вчительству — в грошах перевагу;
дитині — щастя. А старому —
людську й державну допомогу.

Голосуймо за земляка —
професора Гончарука.
Він знає діло, любить нас,
Для влади мудрих настав час.
Бог нам дає хороший шанс.

Вірш про кандидата
в народні депутати України Гончарука Г. І.,
склали виборці м. Ананьїва.
2007 р.

* * *

Дитя війны, дитя Природи,
Дитя Советского Союза,
Дитя великого народа,
И, наконец, профессор вуза!

Ты шел тернистой целиною:
Тут был укол, а там — наскок;
Ты заплатил большой ценою
За этот жизненный урок!

Сегодня ты слуга Науки!
Достойный автор этих книг,
Не опускай же пишущие руки,
Вся наша жизнь — лишь только миг!

Л. В. Маслянинов
2019 р.

Григорію Івановичу Гончаруку до 80-річчя

Коли іде Іванович на море,
Я відчуваю «особисте горе»:
Хоча молодший на дванадцять літ,
Та біля нього — наче старий дід.
Для одеситів цінний Гончарук,
Як для усіх слов'ян — їх першодрук,
Що Федоров надрукував.
Гончарука весь «Рух» тут добре знав.
Працює не за гроші він чи славу,
То — Патріот, що розбудовує державу.
Для професури пан Григорій — не простак:
У історичних справах він — мастак.
І за яку би він не взявся справу,
Поки не зробить, не сіда на лаву.
Сім'я велика — праця без зупину:
Освіту гідну кожному дав сину.
Усі, хто ювіляра добре знають,
Що я не все сказав, хай вибачають.

Якби про всі його заслуги знати,
Не вистачить чорнила — описати.
Та знаю: за характером — КОЗАК,
Всім українцям подавав він добрий знак:
«Вставайте з лави, залиште вже спідниці,
Боротись за «Свободу» вам годиться!»
В часи, як кафедрою «комунізму»
Завідуючим Гончарук мав бути,
З'явилися ознаки героїзму.
Хто поряд був, не зможе це забути.
З ним задоволення є трохи сперечатись,
Знаннями тут не дасть він вихвалитись.
Він самовпевнених на місце враз поставить
І делікатно доведе, що правий.
Багато видатного Гончарук створив.
Секретарів й директорів чимало пережив,
Що поважали його і боялись одночасно,
Попереджали всіх наступників завчасно.
Сучасний ювіляр — як ноутбук,
І кафедра без нього, як без рук.
З ним легкістю науку ти пізнаєш,
А ще — хто є Григорій, точно визнаєш.
Трьома словами — знана він Людина!
У ювілей пишатись є причина.
Хотіли б ми і на столітті побувати,
Здоров'я просим Бога йому дати.

І. Ніточко
2017 р.

Ювілейне вітання

Шановний пане професоре!
Забудьмо про звання й чини
Літа згадаймо неповторні
Ще нашої до сивини,
Коли ти був іще із чубом,
А я — гінка, немов стебло...
Йй-бо, згадять іноді любо
Те, що було, і — загуло!..

Преображенська добре знала,
Йй донині, може, пам'ята,
Як в час далекий пробігала
Там наша юність золота,
Як ти, науки шанувальник, —
Хоч сніг, болото, а чи дощ —
На пари йшов. Завжди охайний,
Як юний комсомольський вождь,

Як в тебе поглядом зазивним
Стріляла юнака не одна...
А ти, як суперпозитивний
Герой радянського кіна,
Якісь єдиній, очевидно
Меті себе офірував
Йй, того не відаючи, бідні
Сердечка юні розбивав.

... Чому ж ці ювілеї, Грицю,
(Такі поважні!..) так спішать,
Що ледь успієш оглядіться, —
А вже тобі й вісімдесят?!

Та сказано рев. Демократом,
І я (хоч в цьому...) згодна з ним:
«Старий — не той, що літ багато,
А той, хто скис ще молодим».

Йї тому я хочу побажати,
Щоб дав тобі Господь рости!
Творити! Жити!
Йї не скисати
Літ... хоч до ста п'ятдесяти!

Г. Могильницька
2016 р.

**Аспіранти та докторантка,
які під керівництвом професора
Григорія Гончарука написали
дисертації і були рекомендовані
до захисту**

Білик Я. О.

Богуславська Ю. Ю.

Ватуля Ю. О.

Грозний Д. А.

Діденко Ю. В.

Євпатова Л. П.

Захарченко А. П.

Зінченко А. І.

Іваніченко Л. М.

Кіндрачук Н. М.

Кожанов А. В.

Козаченко О. М.

Корнієнко К. В.

Кривдіна І. Б.

Кулікова Л. Б.

Кучерук М. С.

Мамонтова Е. В.

Мардаренко О. В.

Мельник О. В.

Місевра І. М.

Моїсеєва Т. М.

Овсієнко С. Л.

Присяжнюк О. М.

Сухотеріна Л. І.

Тиганій К. А.

Тхоржевська Т. В.

Федорова А. І.

Цинова О. А.

Шановська О. А.

Шипотілова О. А.

Яковлев І. В.

Кіндрачук Н. М., Кулікова Л. Б., Мамонтова Е. В. — стали докторами наук.

Аспірант Грозний Д. А., після опублікування автореферату і переїзду до Миколаєва на посаду держслужбовця, відмовився від захисту дисертації. Аспірантка Козаченко О. за невідомих причин вилучила свою дисертацію з розгляду спеціальної вченої ради.

Четверо: Сухотеріна Л. І (докторантка), Присяжнюк О. М на стадії захисту поміняли наукових керівників на пропозиції спеціалізованих вчених рад, про що вони повідомили відділ аспірантури і докторантури ОГПУ, Захарченко А. П. та Тиганій К. А. проігнорували такі повідомлення.

Довідкове видання

**Григорій Іванович
Гончарук**

**Бібліографічна
пам'ять**

Бібліографічний покажчик

Укладач

БЕЗСОННА Ксенія Василівна

Завідувачка редакції *Т. М. Забанова*

Редактор *Н. Я. Рихтік*

Технічний редактор *М. М. Бушин*

Дизайн обкладинки *В. І. Костецький*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 7,44.
Тираж 100 прим. Зам. № 29 (9).

Видавництво і друкарня «Екологія»
65091, м. Одеса, вул. Разумовська, 23/1
Тел.: (0482) 33-07-18, 37-14-25, 7-855-855

e-mail: astro_print@ukr.net; www.astroprint.ua; www.stranichka.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No1873 від 20.07.2004 р.